

GRONINGEN

AFDELINGSORGAAN
NEDERLANDSE
GENEALOGISCHE
VERENIGING
AFDELING GRONINGEN
2016 JAARGANG 23

www.ngv.nl/wwwGRN/

GroninGEN

wordt uitgegeven door de **NGV (Nederlandse Genealogische Vereniging)** afdeling **Groningen** en verschijnt drie keer per jaar.

Abonnementen

GroninGEN wordt gratis toegestuurd aan de leden van de NGV-afdeling Groningen.

Overige leden van de NGV kunnen zich abonneren via een bijkomend of gezinslidmaatschap van de afd. Groningen à € 10,00 per jaar, aan te vragen bij de landelijke ledenadministratie NGV, Postbus 26, 1380 AA te Weesp.

Andere belangstellenden kunnen een los abonnement nemen door overmaking van € 10,00 op rekening NL38 INGB 0005 563062 t.n.v. van NGV-afdeling Groningen te Ten Boer, onder vermelding van 'Abonnement GroninGEN'.

Oude nummers

Losse nummers 2012 t/m 2016 kosten € 4,00 en volledige jaargangen € 10,00, inclusief porto.

Losse nummers eerdere jaren kosten € 1,00 per stuk en € 2,00 per jaargang, exclusief porto. Te bestellen door overmaking op genoemde bankrekening, o.v.v. de gewenste nummers of jaargang(en).

Schrijvers-exemplaren

Schrijvers van artikelen krijgen een auteursexemplaar.

Meerdere exemplaren te verkrijgen tegen een gereduceerd tarief, mits vooraf aangevraagd.

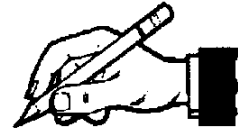
Voor **spelregels, verantwoordelijkheden en advertentiemogelijkheden**: zie onze website.

Website afdeling Groningen:

www.ngv.nl/wwwGRN/

Voorwoord

Johan Waterborg, redactielid

Als redactielid ben je zo nu en dan aan de beurt om het voorwoord van ons afdelingsblad te schrijven. Dat is geen zware taak, al kun je soms een beetje om inspiratie verlegen zitten. Gelukkig komt er af en toe een verzoek van de voorzitter om aandacht aan een bepaald onderwerp te schenken. Vaak, heel vaak zelfs, is dat het bekende onderwerp: een oproep voor nieuwe bestuursleden. Onlangs is het aantal bestuursleden van de afdeling Groningen afgenomen tot het karige aantal van slechts drie.

In bijna ieder afdelingsblad komt regelmatig de zoektocht naar nieuwe bestuurs- en redactieleden aan bod. Vrijwel elke vereniging, broederschap, sociëteit, unie en bond kampt met hetzelfde euvel. Het ligt dus niet aan onze vereniging in het bijzonder. Dat is op zich prettig om te weten, het helpt ons alleen niet verder.

Elke actieve vereniging bestaat bij de gratie van haar leden. Lid zijn alleen is echter niet genoeg. Zonder de inzet van vrijwilligers is er geen afdelingsblad, worden er geen bijeenkomsten georganiseerd en kunt u geen lezingen bezoeken.

Waar dit alles heengaat voelde u waarschijnlijk twee alinea's geleden al aankomen: een oproep aan u, leden van de NGV, om u aan te melden als kandidaat-bestuurslid van de NGV-afdeling Groningen. Het is geen dagtaak en u heeft geen bijzondere kwalificaties nodig. Riante bonussen kunnen wij u niet bieden. Maar als voormalig bestuurslid kan ik u verzekeren dat het erg leuk is en veel voldoening geeft om mee te werken aan de gewone en aan de bijzondere activiteiten van onze afdeling.

Door naar het tweede (agenda)punt: dat is wederom een verzoek van onze voorzitter, Gert Zuidema. Op 24 mei 2008 werd in de Der Aa-kerk het derde Groninger Kwartierstatenboek gepresenteerd tijdens de Genealogische Dag van dat jaar. De verkoop liep goed, maar toch zijn er nog aardig wat boeken over die behoorlijk wat ruimte innemen in huize Zuidema. Heeft u belangstelling of kent u iemand die graag een boek zou willen hebben: de bestelgegevens vindt u op de website: www.ngv.nl/wwwGRN. CD-Roms van het eerste Groninger Kwartierstatenboek zijn ook nog leverbaar.

Aan het einde van dit toch wat zakelijk uitgevallen voorwoord wens ik u veel leesplezier met dit nummer van *GroninGEN*. De genealogische inhoud, dat is tenslotte waar het uiteindelijk om gaat.

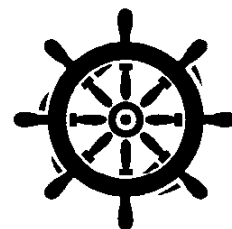
Agenda

- 2 juni Het CBG en het Utrechts Archief, Hamburgerstraat 28 te Utrecht organiseren samen het grootste evenement op het gebied van familiegeschiedenis in Nederland: het **Famillement**. Op deze Stadsdag Utrecht zijn er lezingen, workshops, interviews, een informatiemarkt en rondleidingen. De dag is van 11-19 uur gratis te bezoeken. Voor programma en deelnemende standhouders zie www.famillement.nl of famillement.blogspot.nl.

- 25 juni t/m 23 okt. in het Groninger Museum: **De borgenkaart van Theodorus Beckeringh**. “*Iets tot aanprijzing van deze kaart te zeggen is overtollig, daar dezelve tot op dezen oogenblik algemeen voor de schoonste en nauwkeurige ste der provincie Groningen gehouden wordt*” werd begin 19^e eeuw en wordt nog steeds ezegd van deze kaart uit 1781. De expositie zal alle voorstudies voor de kaart laten zien. Zie ook pagina 61 (Boekenrubriek).
- 8 okt. **Dag van de Groninger Geschiedenis**. Thema dit jaar is “**Grenzen**”.
-

Bestuur en Beleid

Gert Zuidema, afdelings-afgevaardigde

Algemene Vergadering (AV) van de NGV op 23 april 2016 in Driebergen.

Algemeen en financieel verslag 2015

In de voorjaarsvergadering doet het hoofdbestuur verslag van de algemene en financiële gang van zaken in het afgelopen jaar. Het algemene verslag werd zonder veel discussie goedgekeurd. Het financieel verslag sloot met een eerder niet voorzien hoog voordelig saldo, omdat de kosten van *Gens Nostra* ongeveer € 30.000 lager waren dan begroot. Er waren vragen over het ontbreken van een toelichting op de mutaties in enkele reserves. Het financieel verslag werd goedgekeurd en vastgesteld en op voorstel van de kascommissie werden het hoofdbestuur en de penningmeester gedechargeerd voor het beleid en beheer over 2015.

Huishoudelijk Reglement (HR)

Het nieuw opgestelde HR werd goedgekeurd. Er werden enkele opmerkingen gemaakt en een paar voorstellen tot wijziging en aanpassing gedaan. Het hoofdbestuur zal deze beoordelen en zo nodig verwerken in een wijzigingsvoorstel dat in het najaar zal worden behandeld.

Beleidsplan 2017-2020

Een concept beleidsplan 2017-2020 zal na verwerking van de gemaakte opmerkingen, door het hoofdbestuur in november in definitieve vorm ter goedkeuring worden voorgesteld.

Verenigingscentrum en huisvesting NGV

De heer Jos Taalman, voorzitter van de Commissie huisvesting NGV, gaf een presentatie over de tussenresultaten van hun onderzoek. Er is o.a. onderzocht voor welke functies de NGV een centrum nodig heeft, hoeveel oppervlakte nodig is, welke collecties zijn ‘uniek en volledig’ en dienen óf fysiek óf digitaal beschikbaar te zijn? Zijn de exploitatielasten te verlagen door te kiezen voor een ander centrum, in eigendom of huur? Dit zijn nogal ingrijpende zaken en op basis van verder onderzoek zal de definitieve rapportage met voorstellen in de aanstaande najaarsvergadering worden ingediend.

Gens Nostra

In 2015 waren de kosten van *Gens Nostra* door de keuze voor een andere drukker al flink lager dan voorheen. Het is door de daling van het ledental noodzakelijk een verdere besparing te realiseren door 6 nummers per jaar uit te geven in plaats van 10

(inclusief dubbelnummers). De te verkrijgen besparing zal worden geïnvesteerd in verdere digitalisering en verbetering van de website. Op verzoek werd hierover hoofdelijk gestemd en met 65% van de vertegenwoordigde leden vóór werd het voorstel van het hoofdbestuur aangenomen.

Contributiesysteem

Na het eerder afgewezen voorstel voor een systeem met kortingen voor o.a. digitale tijdschriften, denkt het hoofdbestuur nu aan een model met een basiscontributie en een opslag voor extra modules. Het HB krijgt voor de uitwerking verschillende aandachtspunten mee. Het nieuwe contributiesysteem zal verder worden uitgewerkt en na verkregen instemming met ingang van 2018 worden ingevoerd.

Samenstelling hoofdbestuur

Drie leden waren aftredend en werden bij acclamatie herbenoemd, te weten de heren Arie van Herk als secretaris, Heimen Hooijer als 2^e penningmeester en Jaap van Zweeden als lid. Als nieuw lid werd de heer John Boeren benoemd.

Erelidmaatschap

Mevrouw Melanie Vulsma-Kappers, tot dit voorjaar secretaris van de afdeling Amsterdam e.o., heeft zich de 56 jaren dat zij lid is, vanaf het begin op allerlei terreinen ingezet voor de NGV. Het voorstel van die afdeling om haar tot erelid te benoemen was door het hoofdbestuur overgenomen en werd door de afgevaardigden onder applaus bevestigd.

Genealogisch voorstellen: Berend Bossen

Johan Waterborg, redacteur

Mijn naam is Berend Bossen, geboren op 17 januari 1951 te Renneborg. Toen ik 3 maanden was zijn we verhuisd naar Plaggenborg, waar ik mijn jeugd heb doorgebracht. Ik woon nu al weer 35 jaar in Meppel.

Ongeveer 10 jaar geleden ben ik gestart met stamboomonderzoek. Ik onderzoek de stamboom van mijzelf en van mijn vrouw (Zwaantje Mellema, geboren 11 juni 1952 te Sellingen). Heel veel van onze voorouders komen uit Oost-Groningen. En zoals in zo'n kleine, gesloten gemeenschap te verwachten is hebben wij veel gelijke voorouders. Daarom heb ik er één stamboom van gemaakt: 'bossen-mellema'.

Ik registreer in onze stamboom alleen onze directe voorouders en hun broers en zussen.

De stamboom 'bossen-mellema' is vastgelegd m.b.v. het programma *Family Tree Builder* en op internet gepubliceerd m.b.v. *Geneanet*.

Ook heb ik voor de publicatie van onze stamboom een eigen website gemaakt (www.bossen-mellema.nl). Om het overzichtelijk te houden heb ik de stamboom "opgesplitst" naar onze 8 grootouders. Op de website publiceer ik ook interessante verhalen over onze voorouders. Zo staat er b.v. een verhaal over onze gezamenlijke voorouder Swantke Wilts, die in 1589 als heks is verbrand op de Geselberg bij Wedde.

Ik ben steeds op zoek naar meer voorouders en interessante verhalen.

Email: berendbossen@gmail.com.

Naamslijsten XLII

Willem G. Doornbos, Groningen

XLII Register "Onvermogende schatgeveren van Siddebuijen doende in een ordinaris verpondinge 500 guldens", 1740.

restant geven in verponding		Beesten en peerden	
			verloren
4-10-6	Luitien Geerts, heer van Farmsums meijer het land woest, en is heel arm	12	2
8- 2-2	Jan Freriks, heer van Farmsums meijer, is bijna heel arm	14	1
1- 7-4	Jan Tonnis, is heel arm	4	2
0-11-0	Harm Albers, krijgt van de diaconije	1	0
1-18-4	Sijmen Tyesens, heer van Farmsum meier, wordt van de diaconen ondersteunt	5	0
1-11-5	Focke Alberts meijerwijze, in geheel arm	6	1
6-14-6	Engelbert Hindriks meijerwijze, is heel arm en wordt van de diaconije ondersteunt worden	19	1
0- 8-2	Luppe Clasen meijerwijze, is arm	0	0
1-13-0	Jan Harkes meijerwijze, is arm	5	1
1- 3-0	Jacob Jans meijerwijze, is arm	0	0
1- 2-0	Jacob Vegters, diaconnije meijer, is arm en krijgt bijstant	0	0
4-10-0	Jacob Alberts meijerwijze geheel arm	6	1
3- 4-5	Willem Clasen meijerwijze is onmagtigh	0	0
0- 7-3	Klaes Kornellis is geheel arm	0	0
1-10-2	Ties Sijmens, twee olde menschen, meier- wijze en slegt in staat	1	0
5-10-0	Arent Tyessens woent op ommandielg landt geeft 35 gulden huire	21	0
5-16-0	Tiacke Tammes provincie meijer en wat toehuirt lant	9	0
	Op Tyughem		
7- 0-2	Jacob Jans provincie en Damster kerkeland	3	1
5- 3-4	Hindrik Alberts Schiphorst meijer	7	2
3-18-0	Klaes Gerriets eygenaar selvs	8	1
6- 1-0	Geert Jans, meijerwijze, het halve land swart	6	1
7-14-7	Derck Willems meyerwijze	5	0
3- 3-2	Jan Willems provinciemeijer, is slegt in staat	3	2
11-19-2	Gaarrelt Derks meyerwijze	9	7
1- 3-3	Frerck Geerts meijerwijze is een schraa arbeider	1	1
1- 2-0	Harm Pieters selfs eygenaar, slegt in staat	0	0
2- 4-0	Luppe Heijes meyerwijze, het winterkoorn slegt in staat	1	0

14- 1-4	Jan Alberts meyerwijse is bijna al quit gantsch schraal	25	2
3- 0-0	Remke Derks meyerwijse	3	0
5- 7-2	Derck Tiessens gebruikt wat eygen landt en wat toehurt is slegt in staat	14	0
10-11-6	Heye Arys Damster kerke meier	6	0
2-15-0	Christiaan Berents is swak in staat en kan niet op tijd betalen	0	0
4-10-0	Jan Hindricks is slegt in staat	0	0
3- 1-7	Hiendrik Alberts woont op ommandilgt lant geeft 48 guldens huire, slegt in staat	8	0
5- 7-2	Jan Derks meyerwijse, swack in staat	1	1
9-10-0	Gerrit Jans, doctor Alberthoma meijer, het winterkoorn slegt, het weide landt swart	6	0
1-14-3	Jan Willems is heel slegt in staat	0	0
6- 6-4	Frerik Hindrix meyerwijse	3	1
1- 2-0	Jacob Jacobs weduwe een arme vrouw heeft tot de eerste verpondinge het gelt geleent	0	0

Hyrvorens hebbe bevonden Eed. Mo. Heeren, dat de opsteller deses bij eenige heeft bijgevoegt hoedanig haar landt in staat is, attestere dieswegens ondergeschreven een opregte waarheid te zijn, dat ons winterkoren meest weg is, veele geheel en wordt wederom geploegt van diegeene die nogh geldt of credijt hebben om koren te kopen en nog peerden in staat hebben, welke veel mist, om den ploeg te trekken, de weidelanden met hoylanden slegter als de heeren kunnen denken, die beesten worden bij veele in de hoylanden geweidt andere die de beesten meestendeel tot nogtoe behouden hebben addresseren sig bij diegeene, om haer beesten te besteeden, die haar vee bijna geheel verloren hebben, beesten sterven nog dagelijks wegens honger.

Onderstont

Helperus Helperi pastor tot Siddeburen
Focke Jans olderlink
Klaas Thoomas olderling¹

1 GrA, Rood na Reductie [1605], inv.nr. 912, 1740

Geschiedenis Literatuur Architectuur Natuur
Duitse boeken voor Duitse prijzen
Boeken over Groningen

BOEKHANDEL
GODERT WALTER

Oude Ebbingestraat 53
9712 HC Groningen

050-312 25 23
info@godertwalter.nl
www.godertwalter.nl

Aanverwanten van de Lopster familie Glas (vervolg 2)

Tjaart Glas, Groningen

In 1999 stelde ik in *HuppelDePup* op de pagina's 41-43 een vraag over de schoonfamilie van Harmen Klaassen, de stamvader van de familie Glas uit Loppersum. Toen reacties uitbleven, heb ik me er maar weer op gestort. De namen van zijn schoonouders heb ik nog steeds niet gevonden. Strikt genomen betreft dit geen aanverwanten van Harmen Klaassen, maar van zijn eerste vrouw Anje Tonnis.

Eerdere delen van "Aanverwanten ..." werden gepubliceerd in *GroninGEN* 2015 nr. 3, pag. 86 en *GroninGEN* 2016 nr. 1, pag 7.

Parenteel van Jacob NN.

I. **Jacob NN**, tr. **NN**, begr. Zeerijp 18-12-1759.

Uit dit huwelijk:

1. **Hendrik Jacobs**, afkomstig uit Loppersum, volgt IIa.
2. **Knellis Jacobs**, afkomstig uit Zeerijp, volgt IIb.
3. **Geertje Jacobs**.
4. **Jan Jacobs**, afkomstig uit 't Zandt, kuiper te Stedum, tr. (1) Stedum 28-4-1737 met attestatie van 't Zandt met **Anje Willems**, dr. van *Willem Jans en Aefke Jacobs*, geb. Krangeweer, ged. Stedum 23-2-1696, begr. Stedum 3-2-1772, (Anje tr. (1) Stedum 2-6-1720 *Jan Geertzen Baes*, zn. van Geert Peters Baes en Anje Goossens); Jan Jacobs tr. (2) Stedum 3-4-1773 (huw. contr. Stedum 10-4-1773) met **Aefke Roelefs**, dr. van *Roelef Pieters en Grietje Hindriks*, geb. Tuikwerd, ged. Farmsum op 18-9-1729.

IIa. **Hendrik Jacobs**, afkomstig uit Loppersum, landbouwer te Merum, otr. (1) Loppersum 30-7-1729 met **Martjen Eltjes**, dr. van *Eltjen Derks* (landbouwer, De Stork) en *Trijntje Garmts*, ged. Loppersum 6-3-1701.

Uit dit huwelijk:

1. **Eltje Hendriks**, ged. Loppersum 7-3-1732.
Luitjen Jans voormond, Knellis Jacobs sibbevoogd en Albert Peters vreemde voogd over Eltje Hendriks.

Hendrik Jacobs, otr. (2) Loppersum 4-6-1735 (huw. contr. Loppersum 15-6-1735), tr. Loppersum met **Anje Tonnis**, dr. van *Tonnis NN* en *NN*, afkomstig uit Loppersum, overl. vóór 5-4-1750; (Anje otr. (2) Loppersum 30-5-1744 *Harmen Klaassen*, zn. van Claes Harmens, landbouwer te Losdorp, en Grietje Jacobs).

Uit dit huwelijk:

1. **Anje Hendriks**, ged. Loppersum 20-5-1736.
2. **Trijnje Hendriks**, ged. Loppersum 1-12-1737.
3. **Jakob Hendriks**, ged. Loppersum 2-11-1739.

IIb. **Knellis Jacobs**, afkomstig uit Zeerijp, begr. Zeerijp 3-2-1762, otr. Loppersum 2-4-1735 / otr. Zeerijp 3-4-1735 **Martje Nannes**, afkomstig uit Loppersum.

Uit dit huwelijk onder anderen:

1. **Jacob Knellis**, ged. Zeerijp 9-3-1736, volgt IIIa.
2. **Hilje Knellis**, ged. Zeerijp 7-4-1738, overl. na 6-5-1775.
3. **Ytjen Cornelis**, ged. Zeerijp 20-12-1739, overl. Loppersum 15-5-1808, otr. (1) Zeerijp 1-5-1771, tr. Loppersum 5-5-1771 met **Pieter Jacobs**, afkomstig uit Eenum, otr. (2) Loppersum 22-1-1785, tr. Loppersum attestatie Zeerijp

9-2-1785 met **Klaas Derks**, afkomstig van Zeerijp.

4. **Geertjen Cornelis**, ged. Zeerijp 10-9-1747, volgt IIIb.

5. **Nanning Cornelis**, ged. Zeerijp 6-12-1750, volgt IIIc.

6. **Hendrik Cornelis**, overl. na 6-5-1775.

Van dit echtpaar worden op 12-2-1741 en op 18-8-1743 niet met name genoemde kinderen te Zeerijp gedoopt.

IIIa. **Jacob Knellis**, ged. Zeerijp 9-3-1736, overl. Eppenhuizen, tr. Zeerijp 24-5-1761 met **Diewerke Pieters**, dr. van *Pieter Heepkes* en *Eltje Pieters*, geb. Zeerijp circa 1738, overl. Uithuizen 9-9-1825, (*Diewerke* otr. (2) Uithuizen 1-1-1797, tr. Uithuizen (huw. contr. Uithuizen 10-1-1797) met *Hendrik Jans Tillema*, zn. van Jan Hendriks en Anje Pieters).

Uit dit huwelijk:

1. **kind Jacobs**, ged. Zeerijp 14-11-1762, begr. Zeerijp 1-10-1763.

2. **Kornelis Jacobs**, ged. Zeerijp 18-11-1764, volgt IVa.

3. **Etje Jacobs**, geb./ged. Eppenhuizen 10/11-1-1767.

4. **Pieter Jacobs Hoekinga**, geb. Eppenhuizen 13-11-1770, volgt IVb.

5. **Martjen Jacobs Hoekinga**, geb./ged. Eppenhuizen 6/12-12-1773, overl. Uithuizen 23-2-1851, otr. Usquert 9-11-1806, tr. Warffum 16-11-1806 met **Gijze Harms Groof**, zn. van *Harm Gijzes* en *Tetje Pieters*, ged. Usquert 1-4-1768, overl. Uithuizen 14-7-1851, (*Gijze* tr. (1) Usquert 13-2-1791 *Anje Jannes*, dr. van Jan Jans en *Idtjen Sierts*).

6. **Jan Jacobs Hoekinga**, geb. Eppenhuizen 13-9-1776, volgt IVc.

IIIb. **Geertjen Cornelis**, ged. Zeerijp 10-9-1747, overl. Stedum 28-1-1827, tr. Stedum 26-2-1774 met **Aaldrik Jans Kuiper**, zn. van *Jan Alberts Kuiper* en *Tjaaktje Aaldriks*, ged. Stedum 1-1-1748, overl. Stedum 7-6-1820.

Uit dit huwelijk:

1. **Tiaaktien Aaldriks Kuiper**, geb./ged. Stedum 6/10-4-1774, overl. Stedum 17-1-1848, tr. Groningen 29-12-1805 met **Sebe Rieuwkes Smit**, zn. van *Rieuwke Hindriks* en *Renske Wijpkjes*, geb. Schouwerzijl, ged. Mensingeweer 12-7-1767, overl. Stedum 16-7-1822.

2. **Jan Aaldriks Kuiper**, geb. Stedum 7-7-1777, volgt IVd.

3. **Cnellis Aaldriks**, ged. Stedum 11-3-1784.

4. **Martje Aaldriks**, ged. Stedum 1-4-1787.

5. **Cornelis Aaldriks**, geb. Stedum 2-8-1789, ged. Stedum 16-8-1789.

IIIc. **Nanning Cornelis**, ged. Zeerijp 6-12-1750, landbouwer, overl./begr. Tjamsweer 14/19-6-1810, tr. Lellens 7-5-1775 (huw. contr. Lellens 6-5-1775) met **Anje Jans**, dr. van *Jan Klasen* en *Nieske Hajes*, ged. Lellens 23-3-1749, overl./begr. Tjamsweer 22/27-6-1810.

Uit dit huwelijk:

1. **Cornelis Nannings**, ged. Appingedam 26-6-1776, overl./begr. Tjamsweer 3/7-6-1810.

2. **Jan Nannings**, ged. Appingedam 11-3-1778, overl. Siddeburen 6-4-1838, ongehuwd.

3. **Neiske Nannes Wierenga**, ged. Tjamsweer 11-2-1781, overl. Tjamsweer 30-8-1828, tr. Appingedam 26-1-1812 met **Jacob Jans Omges**, zn. van *Jan Jans* en *Geertje Hindriks*, ged. Wirdum 21-7-1776, landbouwer, overl. Tjamsweer 6-8-1846, (*Jacob* tr. (2) Appingedam 23-6-1830 *Albertje Freerks*

de Boer, dr. van Freerk Alderts, landbouwer, en Anje Pieters).

4. **Marten Nannings Wieringa**, ged. Tjamsweer 5-12-1784, landbouwer, overl. Siddeburen 24-3-1858, tr. Appingedam 1-7-1813 met **Martjen Jans Boomker**, dr. van *Jan Jans Boomker* (landbouwer) en *Liesebet Hindriks*, ged. Siddeburen 17-3-1793, overl. Siddeburen 13-11-1860.
5. **Hindrik Nannings**, ged. Tjamsweer 13-9-1789, overl./begr. Tjamsweer 20/24-8-1808.

IVa. **Kornelis Jacobs**, ged. Zeerijp 18-11-1764, dagloner, overl. Uithuizermeeden 16-5-1809, tr. Eppenuizen 18-2-1787 met **Hindrikje Aljes Smit**, dr. van *Alje Pieters Smit* en *Martje Jakobs*, afkomstig van Uithuizermeeden, overl. Wirdum 11-9-1827, 66 jaren.

Uit dit huwelijk:

1. **Alje Cornelis**, ged. Uithuizermeeden 20-5-1787.
2. **Jacob Cornelis Smit**, ged. Uithuizermeeden 3-8-1788, boerenknecht, overl. Stedum 9-2-1849, tr. (1) Uithuizermeeden 26-4-1812 met **Anje Arends Dobbema**, dr. van *Arend Luitjens* en *Nanje Jeltjes*, ged. Uithuizermeeden 6-5-1787, overl. 't Zandt 4-8-1834, tr. (2) Stedum 23-3-1836 met **Jantje Jakobs Wierenga**, dr. van *Jakob Jans* en *Stientje Jans*, ged. Wittewierum 14-10-1798, overl. Stedum 27-1-1878.
3. **Alje Cornelis Smit**, ged. Uithuizermeeden 25-4-1791, overl. Uithuizermeeden 27-3-1860, tr. Uithuizermeeden 2-11-1816 met **Anje Pieters Zwijghuizen**, dr. van *Pieter Jurriens Zwijghuizen*, korenschipper, en *Elske Eppes*, ged. Garsthuizen 28-5-1786, overl. Uithuizermeeden 30-5-1848.
4. **Dieuwerke Cornelis Smit**, ged. Uithuizermeeden 2-2-1794, overl. Usquert 18-8-1848, relatie *Hindrik Voogd*.
5. **Martjen Cornelis Smit**, ged. Uithuizermeeden 28-8-1796, overl. Usquert 10-10-1867, tr. Usquert 26-5-1825 met **Derk Eibes Dob**, zn. van *Eibe Alberts*, dagloner, en *Jantje Derks*, geb./ged. Uithuizen 28/31-5-1789, dagloner, overl. Usquert 27-2-1863.
6. **Etje Kornelis**, geb./ged. Uithuizermeeden 26-2/10-3-1799, overl. Oosternieland 10-10-1814.
7. **Stijntje Kornelis Smit**, geb./ged. Uithuizermeeden 22/28-11-1802, overl. Eenum 29-8-1847, tr. Loppersum 22-11-1818 met **Klaas Geerts Schepel**, zn. van *Geert Geerts Schepel*, arbeider, en *Anje Klaassen Wierenga*, geb./ged. Eenum 21/28-5-1792, boerenknecht, overl. Eenum 31-3-1843.
8. **Anje Smit**, geb./ged. Uithuizermeeden 14/25-8-1805, overl. Loppersum 19-7-1887, tr. Loppersum 19-7-1828 met **Klaas Pieters Dijkema**, zn. van *Pieter Jans Dijkema*, korenschipper, en *Bouke Sijbrands*, ged. Loppersum 19-10-1794, dagloner, overl. Loppersum 25-3-1860.

IVb. **Pieter Jacobs Hoekinga**, geb./ged. Eppenuizen 13/18-11-1770, arbeider, overl. Kantens 12-3-1827, tr. (1) Garsthuizen 18-10-1795 met **Anje Michiels**, dr. van *Michiel Geerts* en *Grietje Peters*, ged. Uithuizermeeden 17-11-1771, overl. Kantens 4-7-1815.

Uit dit huwelijk:

1. **Jakob Pieters Hoekinga**, geb./ged. Eppenuizen 5/17-7-1796, veeschatter, overl. Middelstum 27-3-1860, tr. (1) Middelstum 12-4-1820 met **Sijke Reinjes Smeedes**, dr. van *Reinje Kornelis* en *Jantje Lukas*, ged. Uithuizermeeden 22-2-1789, overl. Middelstum 9-10-1826; hij tr. (2) Middelstum

23-11-1832 met **Martje Jans Neinhuis**, dr. van *Jan Kornelis Neinhuis*, dagloner, en *Martje Jacobus Diephuis*, geb. Ten Post 11-10-1806, ged. Wit-tewierum 19-10-1806, overl. Middelstum 23-2-1874.

2. **Grietje Pieters Hoekinga**, geb./ged. Eppenuizen 30-12-1797/14-1-1798, overl. Tinallinge 7-10-1853, tr. Kantens 10-5-1823 met **Sibolt Jacobs Winter**, zn. van *Jacob Derks* en *Trijntje Jacobs*, geb./ged. Menkeweer 6/15-10-1789, boerenknecht, overl. Tinallinge 10-3-1868.
3. **Dieuwerke Hoekinga**, geb./ged. Eppenuizen 11-2/2-3-1800, overl. Uithuizen 27-2-1880, ongehuwd.
4. **Pieter Pieters Hoekinga**, geb./ged. Eppenuizen 18-3/4-4-1802, boerenknecht, overl. Garsthuizen 26-5-1866, tr. (1) Kantens 5-5-1827 met **Diewerke Klasen Jager**, dr. van *Claas Jacobs Jager*, dagloner, en *Hilke Jans*, geb. Startenhuizen 4-9-1805, ged. Eppenuizen 15-9-1805, overl. Garsthuizen 2-3-1844, hij tr. (2) Stedum 20-11-1850 met **Aafien Aaldriks Medendorp**, dr. van *Aaldrik Klaassens Medendorp* en *Aaffien Willems*, geb./ged. Ten Boer 1/30-4-1809, overl. Garsthuizen 3-10-1861.
5. **Martje Pieters Hoekinga**, geb./ged. Eppenuizen 11-7/5-8-1804, overl. Eenum 10-5-1863, tr. Kantens 10-12-1825 met **Klaas Krijns Kloosterhuis**, zn. van *Krijn Kloosterhuis*, dagloner, en *Trijntje Klaassen*, geb./ged. Kantens 26-1/9-2-1800, boerenknecht, overl. Zeerijp 2-7-1874.
6. **Hilje Pieters**, geb./ged. Eppenuizen 23-10/23-11-1806, overl. Eppenuizen 4-5-1807.
7. **Michiel Pieters Hoekinga**, geb./ged. Eppenuizen 15-2/27-3-1808, overl. Kantens 20-1-1820.
8. **Cornelis Pieters Hoekinga**, geb./ged. Eppenuizen 18-2/3-3-1811, fuselier, overl. Utrecht 24-1-1833, won. Eppenuizen.
9. **Jan Pieters Hoekinga**, geb. Kantens 31-8-1814, barbier, arbeider, overl. Groningen 5-2-1883, tr. (1) Groningen 21-2-1839 met **Annegien Nienhuis**, dr. van *Jan Pieters Nienhuis*, dagloner, en *Renske Swarts*, ged. Groningen Martinikerk 26-3-1809, overl. Groningen 17-10-1866; hij tr. (2) Groningen 9-7-1868 met **Elisabet Thuit**, dr. van *Harm Alberts Thuit*, arbeider, en *Sijbrich Jans Minkes*, geb. Nieuw-Scheemda 12-11-1816, overl. Groningen 8-1-1900.

Pieter Jacobs Hoekinga tr. (2) Kantens 28-5-1818 met **Geeske Alderts**, dr. van *Aldert Pieters*, arbeider, en *Anje Pieters*, ged. Uithuizermeeden 17-10-1779, overl. Kantens 25-6-1821, (Geeske tr. (1) *Jan Jacobs Hoekinga*, zn. van IIIa; zie IVc).

Uit dit huwelijk:

1. **Aldert Hoekinga**, geb. Eppenuizen 4-8-1818, koopman, overl. Muskegon (VS) 6-12-1897; tr. (1) Stedum 15-4-1848 met **Jantje Doorn**, dr. van *Aaltje Jakobs Doorn*, geb. 't Zandt 16-7-1822, overl. Garsthuizen 14-3-1875, tweeling met 2.
In 1881 vertrokken naar Noord-Amerika.
tr. (2) Muskegon (VS) 8-7-1886 met **Tieterte Wierenga**.
2. **Martje Hoekinga**, geb. Eppenuizen 4-8-1818;, overl. Veenhuizen 26-7-1829, tweeling met 1.

IVc. **Jan Jacobs Hoekinga**, geb./ged. Eppenuizen 13/22-9-1776, overl. 't Zandt 15-2-1814, tr. Uithuizermeeden 9-2-1806 met **Geeske Alderts**, dr. van *Aldert Pieters*, arbeider, en *Anje Pieters* (zie IVb).

Uit dit huwelijk:

1. **Diewerke Jans**, geb./ged. Oosternieland 20-9/4-10-1807, overl. Oosternieland 4-11-1808.
2. **Dieuwerke Jans Hoekinga**, geb. Zijldijk 7-9-1811, overl. Uithuizen 12-12-1834, tr. Uithuizen 8-12-1830 met **Gerhardus Arends Arkema**, zn. van **Arend Geurts**, dagloner, en **Auke Jacobs**, geb./ged. Usquert 24-11/15-12-1805, dagloner, overl. Uithuizen 21-8-1842, (Gerhardus tr. (2) Uithuizen 16-5-1835 **Jacobdina Jans Werkman**, dr. van Jan Heines Werkman, dagloner, en Cornelliske Jacobs).
3. **Anna Hoekinga**, geb. 't Zandt 5-11-1813, tr. Uithuizen 12-5-1860 met **Harke Blink**, zn. van **Omge Jacobs Blink**, dagloner, en **Aafke Harkes**, geb. Rottum 26-12-1817, overl. Muskegon (VS) 31-1-1899; (Harke tr. (1) Kantens 7-5-1842 **Geertruid Klasen Jonker**, dr. van Klaas Jannes Jonker, dagloner, en Anje Jacobs Smedinga).
In 1872 vertrokken naar Noord-Amerika.

IVd. **Jan Aaldriks Kuiper**, geb./ged. Stedum 7/13-7-1777, dagloner, overl. Stedum 12-1-1848, tr. Stedum 21-2-1804 met **Aafke Meinderts**, dr. van **Meindert Klaassen**, dagloner, en **Aafke Pieters**, ged. Loppersum 28-3-1773, overl. Stedum 18-2-1824.

Uit dit huwelijk:

1. **Martje Jans Kuiper**, geb./ged. Stedum 5/17-3-1805, overl. Appingedam 4-9-1883, tr. Appingedam 23-11-1825 met **Geert Knellis Bos**, zn. van **Knellis Harms**, scheepsjager, en **Martje Klaassen**, ged. Solwerd 5-3-1797, scheepsjager, overl. Appingedam 30-3-1846.
2. **Manna Jans Kuiper**, geb./ged. Stedum 15-8/3-10-1808, overl. Tjamsweer 24-12-1839, tr. Appingedam 21-5-1834 met **Jan Derks Kalk**, zn. van **Derk Jans Kalk** en **Grietje Berends**, geb./ged. Loppersum 21-6/1-7-1804, weversknecht, overl. Appingedam 2-4-1882, (Jan tr. (2) Appingedam 7-4-1842 **Saske Adolphs Kaldijk**, dr. van Adolph Kaldijk, loodgieter, en Tjaaktje Derks Dijken).
3. **Aaldrik Kuiper**, geb. Stedum 3-11-1813, zeeman, tr. (1) Stedum 19-6-1839 met **Anna Margrita Grevenstuk**, dr. van **Jan Grevenstuk**, korvenmaker, en **Elizabeth Peppeling**, ged. Groningen A Kerk 19-8-1804, overl. Oude Pekela 21-8-1856; hij tr. (2) Oude Pekela 8-3-1860 met **Reina Kok**, dr. van **Harm Leenderts Kok**, schipper, en **Sophia Willems Kiers**, geb. Oude Pekela, ged. Oude Pekela 30-9-1804, overl. Oude Pekela 10-2-1889.
4. **Seebe Kuiper**, geb. Wittewierum 17-2-1817, dagloner, tr. (1) Loppersum 22-12-1841 met **Doike Alberts Prins**, dr. van **Albert Jeltjes Prins**, dagloner, en **Aaltje Pieters Boerema**, geb. Ten Boer 25-12-1814, overl. Stedum 27-8-1858; hij tr. (2) Stedum 15-6-1860 met **Grietje Lippes Reisiger**, dr. van **Lippe Egberts** en **Stientje Hindriks**, ged. Zuidwolde 1-3-1807, (Grietje tr. (1) Stedum 5-1-1833 **Martinus Jans Ruiter**, zn. van Jan Klaassen Ruiter en Jantje Douwes).
Vertrekken 1869 naar Chicago.

Waan (Siddeburen)

Petronella J.C. Elema, Groningen

De herkomst van dit geslacht is het dorp Oberaula (PLZ 36280) in het hertogdom Hessen Kassel. Onderzoek ter plaatse heeft niet plaatsgevonden; de kerkeboeken zijn wel verfilmd en deze films berusten in Kassel.

De laatste mannelijke nazaat vertrok rond 1870 naar het Westen des lands. De familie heeft hier dus nog geen eeuw gezeteld.

- I. **Dietrich** [ook: **Theodorikus, Dederik] Wahn**, dagloner te Oberaula (Hessen-Kassel), tr. **Anna Margaretha Brensel**.

- II. **Andreas Theodoricus Waan** [in 1801: **Wahn**], ged. Oberaula (Hessen-Kassel, Duitsland) 25-7-1774, meester kleermaker te Siddeburen (1811, 1822), barbier te Siddeburen (1834, 1854), overl. Siddeburen (oud 78 jr.) 17-1-1854, tr. 1. **Wagenborgen** 26-5-1801 met **Hindertjen Jans**, geb./ged. 23-1/4-2-1781, overl. Siddeburen (oud 30 jr. en 1 mnd., nalatende 2 kinderen, in de kraam) 5-3-1811, dr. van *Jan Harms* en *Anna Jans*; hij tr. 2. Siddeburen 20-11-1811 met **Pieterke Jans van Sloten**, ged. Siddeburen 26-11-1780, arbeidster, overl. Siddeburen (huis no. 84, oud 40 jr.) 17-5-1821, dr. van *Jan Jans*, landbouwer, en *Amke Jans*, eerder gehuwd met *Albert Harms Brondijk*; hij tr. 3. Siddeburen 4-2-1822 met **Trientje Oomkes Arkema**, ged. Siddeburen 20-8-1775, overl. Siddeburen (oud 77 jr.) 28-11-1852, dr. van *Oomke Remkes* en *Siebertje Jans Arkema*, eerder gehuwd met *Harm Pieters Mos*, overl. Siddeburen 4-12-1819.

In 1814 lootte Andreas Theodoricus Waan voor de dienst; zijn nummer werd niet opgeroepen. Het signalement luidde: lang 168 cm, aangezicht, voorhoofd en kin rond, ogen en haar bruin, mond en neus "matig". Hij ondertekende met A.T. Waan, evenals bij zijn derde huwelijk in 1822; bij zijn huwelijk in 1811 gebruikte hij "Andreas Waan" als handtekening.

Zijn geboorte wordt wisselend opgegeven als Obernauwla 25-7-1774, Oberaubels in Hessen-Kassel 25-6-1775, of Opperhauweln/Opperhouwela ca. 1775. Van het tweede huwelijk zijn geen bijlagen aanwezig, bij het derde huwelijk legde hij een (heelaas beschadigde) verklaring van bekendheid over van een handvol streekgenoten die ook in Groningen woonden. De volledige tekst van deze akte is wel overgeleverd bij het Vrederegerecht (GrA, Rechtbank van eersten aanleg te Appingedam, Toegang 143, inv.nr. 164, 8-12-1821, gereg. 2-1-1822). Dat betrof een rekest van Andreas Theodoricus Waan kleermaker te Siddeburen, dat hij in den volstrekten onmogelijkheid verkeerde om zijn doopakte te kunnen obtineren. De vrederechter L.H. Wijchel ging akkoord met een akte van bekendheid, verschaft door zeven getuigen:

Hartman Wolmer, kleermaker te Schildwolda; Coenraad Johann Luikebier, kleermaker te Slochteren; Pilippus Sneider, glazenmaker en verwer te Slochteren; Johan Frederik van der Wuster, kleermaker te Hellum; Philippus Uitman, dagloner te Schildwolda; Hindrik Harms Hartog, dagloner te Schildwolda; Gerard Philippus Kroon, landgebruiker te Slochteren.

Zij verklaarden zeer wel te kennen Andreas Theodorikus Waan, meester kleermaker te Siddeburen, zoon van Diederik Waan en Anna Margaretha Brensel, in leven e.l. te Opperhouwela in het hertogdom Hessen Cassel, aangezien zijlieden alle zo van die plaatse als van deszelfs ommestreeken herkomstig waren. Andreas was daar geboren 25 juli 1775.

De drie eerstgenoemden hadden bovendien met Andreas enige jaren gediend onder het voormalig in Hollandsche dienst geweest zijnde regiment Waldek; ook in

dat stamboek stond hij ingeschreven met bovengemelde plaats en jaar.

De exacte datum zal allicht van Andreas zelf afkomstig zijn. Die datum is identiek aan die in de huwelijksakte van 1811, waarin sprake is van een overgelegde doopzedulle, maar het jaar verschilde: hier werd 1775 opgegeven en niet, zoals in 1811, het jaar 1774. In diezelfde akte van 1811 werd bovendien een verklaring afgelegd door twee "neefs van de bruidegom", namelijk Hinderk Nieman en Geert Rikkerts. Vooralsnog ga ik op die doopcedul af, al is dat uit de tweede hand...

Bij het derde huwelijk werd, inzake de geboortedatum van Trijntje die klaarblijkelijk niet is opgetekend in het plaatselijke doopboek, opgegeven dat in de diaconie-rekeningen van Siddeburen op 20-8-1775 de doop staat vermeld van een kind van Oomke Remkes. Siebertje Jans Arkema, toen nog in leven, verklaarde dat juist om die tijd haar dochter Trijntje was geboren; een vindingrijke wijze om haar doop te bepalen.

Uit het eerste huwelijk:

- 1 **Grietje Andreas Waan**, geb. Siddeburen 14-3-1802, naaister, overl. Midwolda (oud 65 jr.) 10-1-1868, tr. Midwolda 8-6-1828 met **Pieter Derks de Neu**, geb. Midwolda 11-12-1803, hovenier, overl. Midwolda (oud 36 jr.) 6-3-1840, zn. van *Derk Johannes de Neu* en *Margaretha Reinders Hagenus*.
- 2 **Jan Andreas Waan**, geb./ged. Siddeburen 1-9/9-9-1804, volgt IIIa.
- 3 **Theodorikus Andreas Waan**, geb./ged. Siddeburen 4-9/11-9-1808, overl. Siddeburen (oud 2 jr. en 14 dag) 15-9-1810.
- 4 **Kind**, overl. Siddeburen 26-2-1811 "zijnde maar enige dagen oud".

Uit het tweede huwelijk:

- 5 **Theodoricus Andreas Waan**, geb. Siddeburen 12-7-1812, volgt IIIb.
- 6 **Jannes Waan**, geb. Siddeburen 10-4-1815, volgt IIIc.

IIIa. **Jan Andreas Waan**, geb./ged. Siddeburen 1-9/9-9-1804, verver en glazenmaker, later koopman in verfwaren, overl. Groningen (oud bijna 60 jr.) 12-4-1864, tr. 1. Groningen 28-4-1831 met **Anna Backhuis**, geb. Groningen 15-11-1805, overl. Groningen (oud bijna 40 jr., in de kraam van het jongste kind) 19-7-1845, dr. van *Hinderikus Backhuis*, custos van de Latijnsche scholen te Groningen, en *Maria Smit*; tr. 2. Groningen 28-5-1846 met **Jantien Kwint**, geb. Groningen (Nieuwe Boteringestraat G 221) 19-8-1811, koopvrouw in verfwaren (1879), overl. Delft (woonachtig te Groningen, oud 67 jr.) 30-5-1879, dr. van *Jan Dieters Kwint* en *Jantien Steen*.

Jan Andreas Waan was aanvankelijk (zeker tot 1845 en ook nog in 1861) huisschilder of verver en glazenmaker aan de Oude Boteringestraat A 237. Later was hij, nog steeds als verver, woonachtig aan de Heerestraat F 318. In 1863 en ook bij zijn dood in 1864 was hij koopman. En toen zijn tweede vrouw in Delft overleed was zij koopvrouw in verfwaren.

Uit het eerste huwelijk:

- 1 **Maria Henderika Waan**, geb. Groningen 2-5-1832, overl. Groningen (levenloos opgehaald uit de stadsgracht buiten der A poort, woonachtig Heerestraat F 318) 22-3-1861.
- 2 **Christina Waan**, geb. Groningen 6-11-1833, overl. Groningen (oud 16 mnd.) 15-4-1835.
- 3 **Hinderika Martha Waan**, geb. Groningen 5-3-1835, overl. Groningen (oud 43 jr.) 10-5-1878, tr. Groningen 30-4-1862 met **Harm Melissen**, geb. Enumatil (gem. Leek) 9-6-1836, broodbakker, dephouder (vermelding 1905), overl. Groningen (onder de naam *Melessen*, oud 89 jr.) 20-9-1917, zn. van *Melis Melissen*, arbeider, en *Barteltje Harms Witsenborg*.

Harm Melissen hertrouwde nog met Johanna Everhardina Bödeker. Bij zijn overlijden woonde hij in bij zijn zoon Jan Andries Melissen.

Uit dit huwelijk:

- a **Barteltje Jantje Melissen**, geb. Groningen 7-5-1864, tr. Groningen 27-7-1905 met **Freerk Bouman**, commissionair, zn. van *Geert Bouman* en *Grietje Nienhuis*.
 - b **Anna Maria Christina Melissen**, geb. Groningen 29-5-1865, overl. Groningen 23-9-1865.
 - c **Anna Maria Melissen**, geb. Groningen 15-4-1867, overl. Groningen 6-5-1867.
 - d **Jan Andréas Melissen**, geb. Groningen 9-9-1869, overl. Groningen 28-9-1869.
 - e **Anna Margaretha Melissen**, geb. Groningen 12-5-1872, overl. Groningen 19-7-1873.
 - f **Jan Andries Melissen**, geb. Groningen 27-4-1874, sigarenmaker, tr. Hoogezand 6-3-1897 met **Trijntje van Loenen**, dr. van *Johannes van Loenen* en *Aafien de Groot*.
- 4 **Hinderikus Waan**, geb. Groningen 13-12-1836, overl. Groningen (oud 19 mnd.) 21-7-1838.
- 5 **Christina Waan**, geb. Groningen 26-4-1840, overl. Groningen (oud 54 jr.) 15-7-1894.
Zij verbleef van 16 april tot 26 oktober 1862 in Amsterdam.
- 6 **Anna Magrieta Waan**, geb. Groningen 15-7-1845, overl. ald. (oud ruim 1 mnd.) 21-8-1845.

IIIb. **Theodoricus Andreas Waan**, geb. Siddeburen 12-7-1812, kleermaker, overl. Zuidbroek (oud 61 jr.) 30-11-1873, tr. Nieuwolda 21-5-1840 met **Berendje Geerts Westerhuis**, geb. Westerlee (gem. Scheemda) 9-5-1818, overl. Zuidbroek (oud 89 jr.) 26-6-1907, dr. van *Geert Eltjes Westerhuis* en *Geessien Harms Haan*.

Uit dit huwelijk:

- 1 **Andreas Waan**, geb. Schildwolde 1-9-1841, overl. Schildwolde (oud 6 dg.) 7-9-1841.
- 2 **Geert Waan**, geb. Schildwolde 21-11-1843, volgt IV.

IIIc. **Jannes Waan**, geb. Siddeburen 10-4-1815, schoenmaker te Schildwolde, overl. Schildwolde (oud 30 jr.) 19-5-1845, tr. Slochteren 27-1-1844 met **Hindrikje Hindriks Maatje**, geb. Slochteren 17-12-1810, overl. Sint Annen (gem. Ten Boer, oud 79 jr., met de familienaam *Maatjes*) 15-2-1890, dr. van *Hindrik Egberts Maatje* en *Grietje Kornellis (Ligtenvoort)*.

Na de vroegtijdige dood van haar man en kind is Hindrikje de rest van haar leven (dat is nog 45 jaar!) weduwe gebleven.

Uit dit huwelijk:

- 1 **Pieterke Waan**, geb. Schildwolde 1-4-1844, overl. Schildwolde (oud 9 mnd.) 27-1-1845.

IV. **Geert Waan**, geb. Schildwolde 21-11-1843, onder-inspecteur van politie te Rotterdam (1878), tr. Warffum 8-11-1878 met **Trientje Dekker**, geb. Warffum 10-4-1853, dr. van *Hendrik Diedriks Dekker* en *Grietje Berends Werkman*.

Geert Waan werd opgeleid voor onderwijzer. Van 1-9-1865 tot 10-7-1868 was hij als "kweekeling" ingeschreven in de stad Groningen; toen vertrok hij naar Zuidbroek.

Tien jaar later was hij al aardig opgeklommen bij de politie in Rotterdam! Daar zal hij overigens niet lang gebleven zijn. Geert werd op 11-10-1876 vanuit Warffum in het Rotterdamse bevolkingsregister ingeschreven, zijn jonge vrouw op 14-11-1878. Hij zal dus wel eerst in Warffum hebben gewoond en na twee jaar Rotterdam zijn meisje uit de eerdere standplaats hebben meegenomen daarheen. In die stad zijn ze na dien echter niet meer aangetroffen; ook een uitschrijving niet. Ze kwamen klaarblijkelijk in Amsterdam terecht (Marnixstraat 321).

Uit dit huwelijk (mogelijk incompleet):

- 1 **Theodorus Andreas Hendrik Waan**, geb. Amsterdam 24-2-1880, bankwerker, tr. Amsterdam 2-4-1903 met **Jansje Wilhelmina van Daalen**, geb. Nieuwer-Amstel ca. 1879, dr. van *Johannes Hendrikus van Daalen*, tuinman, en *Willemitjje Renes*.
- 2 **Grietje Catharina Waan**, geb. Amsterdam 9-9-1881, tr. Amsterdam 3-5-1906 met **Hermanus Engelbertus Johannes Hoopman**, geb. Amsterdam 1885-86, kantoorbediende, zn. van *Hermanus Fredrik Hoopman* en *Maria Catharina Engelen*.
- 3 **Bernhardina Gerharda Waan**, geb. Amsterdam 28-4-1883.
- 4 **Hendrik Diederik Waan**, geb. Amsterdam ca. 6-4-1886, elektricien, tr. Amsterdam 1-2-1906 met **Maria Catharina Berkman**, geb. Amsterdam ca. 1882, dr. van *Hendrik Berkman*, werkman, en *Jacobina Simonette la Noble*.

Jacob Harms Hutting, een voorzanger en schoolmeester te Ezinge en Garnwerd

Peter van Rooden, Zegge (NB) ¹

In het artikel “De gezusters Papenburg, overdreven oud” in *GroninGEN* 2015 nr. 3 verhaalde ik over twee zusters bij wie in de overlijdensaktes aanzienlijk hogere leeftijden werden opgegeven bij hun overlijden dan in werkelijkheid het geval was. Van zuster Aafke vertelde ik ook wat over haar zoon Jacob Harms Hutting en wat mij toen al opviel was zijn jeugdige leeftijd bij trouwen en bij het aantreden als schoolmeester en voorzanger. Over deze Jacob wil ik graag nog wat meer vertellen. Met dank aan Klaas Reuvers voor de aanvullende informatie.

Jacob komt op 29 januari 1763 in het dorp Slochteren ter wereld als zoon van Harm Jacobs Huttinga en Aafke Jacobs Papenburg. ² Hij groeit op met drie zussen op de boerderij van zijn ouders, maar over de vroege jeugd van de jonge Jacob weten we weinig. Wel zal hij op jeugdige leeftijd een rol vervuld hebben in het kerkkoor van de Nederlands Hervormde kerk van Slochteren en Kolham. Mogelijk verhuurt de jonge Jacob zich later als landarbeider en komt hij zo in Kolham terecht waar hij bij een boer aan het werk gaat voor kost en inwoning.

Ondanks zijn overtuigde devotie en toewijding voor het zingen, heeft hij ook oog voor het vrouwelijk schoon. Jacob is nog maar amper 16 jaar als hij de twee jaar oudere Jantje Harms bezwangert. Vanwege dit feit zijn de twee jongelingen genoodzaakt om te huwen. Op 25 april 1779 vindt het kerkelijk huwelijk te Kolham plaats en nog voor het jaar ten einde is, wordt de 16-jarige Jacob vader van een zoon die Harm gedoopt wordt. Er worden in de hierop volgende negen jaar in totaal vijf zoons geboren. Rond

deze tijd wordt Jacob benoemd tot schoolmeester en voorzanger en dat is opvallend jong, zeker voor iemand die al op zeer jonge leeftijd vader is en een gezin heeft te onderhouden.³ In 1786 doet de 23-jarige Jacob nog belijdenis in de kerk van Kolham, zo lezen we in de lidmatenlijst van Kolham.⁴ In korte tijd wordt Jacob als schoolmeester iemand van aanzien in het dorp Kolham en vanuit Ezinge wordt hij beroepen.

Ezinge 1772 door Aart Schouman

Jacob gaat hier op in en verhuist met zijn gezin naar Ezinge, zo'n 25 kilometer verwijderd van zijn huidige woonplaats Kolham. Wanneer Jacob precies verhuist naar Ezinge is niet bekend, wel komt hij voor op de oudste lidmatenlijst van Ezinge die op 6 november 1796 wordt opgemaakt.⁵ In Ezinge gaat hij voortvarend te werk als schoolmeester en maakt er een levensdoel van om de jeugd van Ezinge lezen en schrijven bij te brengen. Een nobel streven inderdaad, want rond 1800 bestaat de leerplicht nog niet en de meeste jonge kinderen moeten al op jonge leeftijd meewerken op het land.⁶ Op 1 maart 1802 besluit Jacob zijn behaalde resultaten middels zijn leerlingen tentoon te stellen. Hij organiseert een openbaar tentamen waarbij alle leerlingen van de school te Ezinge blijf geven van hun taal- en rekenvaardigheden. Uiteraard omlijst de gedreven Jacob het geheel met een boeiende toespraak. Van dit bijzondere optreden maakt de *Ommelander Courant* melding in haar krant.⁷ Jantje verzorgt inmiddels naai- en brei-les voor de meisjes van Ezinge, want niet alleen de schoolmeester houdt zich bezig met het onderwijs in het dorp.

EZINGE den 1 Maart. Heden hadden wy het genoegen, dat de Jeugd onzer plaats openbaare bewyzen gaven van hunne vorderingen in de Taal, Schryf- en Rekenkunde. Terwyl wy ons over de blyken van naarstigheid der Kinderen verheugen, en ons verblyden den bekwaamen School- Leeraar J. Hutting te bezitten. danken wy den Leeraar der Gemeente, die door eene treffende redevoering aan deze plegtigheid zoo veel luister byzette.

Jacob is tevens organist in de kerk van Ezinge en om zuiver spel te blijven leveren in de kerk van Ezinge oefent Jacob dagelijks op zijn thuisorgel. Hij schaft regelmatig een

nieuw thuisorgel aan en verkoopt dan weer zijn oude orgel [zie bv. *Ommelander Courant* van 26 september 1797, illustratie hieronder]. De bekende Nicolaus Antony Lohman (1766-1835) is één van de orgelbouwers die regelmatig een orgel aflevert bij Jacob.

Iemad genegen zynde om een *HUIS-ORGEL* te willen kopen met drie *Stemmen* en *Transelen*, kan zig vervolgen by de *Schoolmeester J. HUTTING* tot *Ezinge*; voor een jaar nieuws gemaakt door den *Orgelmaker N. LOHMAN*, tot *Groningen*.

Op 26 juni 1805 wordt Jacob bevestigd als lidmaat bij de Nederlands Hervomde gemeente te Garnwerd samen met zijn vrouw. In het kerkboek vinden we de notitie:

26 Junij, met getuigenis van Lidmaatschap en onergerlijken wandel zijn overgekomen *J. Hutting* en deszelfs huisvrouw *Jantje Harms van Ezinge*.⁸

Mogelijk blijft Jacob nog wel een aantal jaar onderwijzer te Ezinge met zijn zoon Geert als ondermeester.⁹ Deze Geert vertrekt later naar Aduard en wordt net als zijn vader schoolmeester en voorzanger. Er blijft Jacob en zijn vrouw in de hierna volgende jaren weinig verdriet bespaard, want in 1809 moeten zij afscheid nemen van hun oudste zoon Harm. Zoon Harm overlijdt op bijna 30-jarige leeftijd te Noordbroek alwaar hij wordt begraven en het zoontje van Harm overlijdt vervolgens in 1811 op 2-jarige leeftijd. Intussen is zoon Kornelis gescheiden van zijn vrouw en is ook hun kindje op jonge leeftijd overleden. In 1814 besluit Kornelis, 32 jaar oud en nu zonder gezin, om zijn geluk te beproeven in het leger. Hij wordt ingedeeld als flankeur en in 1815 gaat hij mee op veldtochten naar Brabant en Frankrijk.¹⁰ In tegenstelling tot veel anderen, overleeft Kornelis alle veldslagen, dit tot groot geluk van zijn ouders. Op 14 maart 1813 overlijdt zoon Geert, nog maar 27 jaar jong. Jacob en zijn vrouw krijgen hiermee weer een enorme klap te verwerken en verdriet, boosheid en onmacht vechten om voorrang in deze donkere dagen. In de hierna volgende jaren gaat het leven verder zijn gang en blijft Jacob zich verdienstelijk maken als schoolmeester en voorzanger en Jantje blijft onderricht geven in naai- en breiles. In januari 1820 ontvangt Jacob bericht dat zijn hoogbejaarde moeder in haar woonplaats te Slochteren is overleden, zij wordt aldaar begraven. Of dit overlijden een hevige impact heeft op de gezondheid van Jacob is niet bekend. Hoe dan ook, de 57-jarige Jacob sluit op 1 december van hetzelfde jaar voorgoed zijn ogen. Na zijn dood neemt zijn weduwe wat taken op zich en de kerkenraad besluit om een vacature in de krant *Groninger Courant* te plaatsen om zo spoedig mogelijk weer een nieuwe schoolmeester en voorzanger aan te trekken.

Genealogie Jacob Harms Hutting

I.1 **Jacob Harms Hutting**, ged. Slochteren 29-1-1763, schoolmeester, voorzanger, organist, overl. Garnwerd 1-12-1820 (oud 57 jr.), tr. Kolham 25-4-1779 **Jantje Harms Graafman**, ged. Noordbroek 7-12-1760, overl. Ezinge 10-12-1833 (oud 72 jr.), dr. van *Harm Graafmeijer* en *Trijntje Egberts*.

Uit dit huwelijk:

1. **Harm Jacobs Hutting**, volgt II.1
2. **Kornelis Jacobs Hutting**, volgt II.2
3. **Dietert Jacobs Hutting**, ged. Kolham 24-11-1784, ws. jong overl.
4. **Geert Jacobs Graafman Hutting**, volgt II.3
5. **Harmannus Jacobs Hutting**, volgt II.54

II.1 **Harm Jacobs Hutting**, ged. Kolham 7-11-1779, overl. Noordbroek 7-5-1809 (oud 29 jr.), tr. Noordbroek aug. 1808 **Grietje Dornheck**, ged. Noordbroek 16-8-1789, overl. Noordbroek 28-2-1844 (oud 54 jr.), dr. van *Antoon Christiaan Dornheck en Albertje Hansens Starke*.

Uit dit huwelijk:

1. **Antoon Christiaan Dornheck**, ged. Noordbroek 11-12-1808, overl. Noordbroek 19-6-1811 (oud 2 jr.).

II.2 **Kornelis Jacobs Hutting**, ged. Kolham 26-5-1782, boerenknecht, overl. Stootshorn 8-10-1846 (oud 64 jr.), tr. Groningen 29-1-1804 (gesch. vóór 1810) **Mareike Ennes ten Berge**, ged. Windeweer 3-2-1782, overl. Noordbroek 29-7-1821 (oud 38 jr.) dr. van *Enne Roelfs ten Berge en Anke Jacobs*.

Uit dit huwelijk:

1. **Jantje Kornelis**, geb./ged. Windeweer 6-3/1-4-1804.

II.3 **Geert Jacobs Graafman Hutting**, ged. Kolham 27-11-1785, voorzanger, schoolmeester, overl. Aduard 13-3-1813 (oud 27 jr), tr. Ezinge 8-12-1805 **Trijntje Michiels van der Veen**, ged. Garnwerd 27-2-1785, overl. Garnwerd 1-12-1859 (oud 74 jr.), dr. van *Michiel Alles en Antje Hindriks*.

ADUARD. Den 14^{den} Maart overleed alhier, in den ouderdom van 27 jaren; **GERT GRAAFMAN HUTTING**; Schoolonderwijzer, Koster en Voorzanger der Hervormde Gemeente van deze Plaats. De School zal, gedurende den tijd, bij de Wet bepaald, voor de Weduwe worden waargenomen.

Uit dit huwelijk:

1. **Antje Geerts Hutting**, geb./ged. Ezinge 22-12-1806/18-1-1807, overl. Garnwerd 9-8-1841 (oud 34 jr.), tr. Ezinge 9-5-1831 **Hendrik Douwes Antuma**, geb. Ezinge 10-3-1794, overl. Garnwerd 13-11-1859 (65 jr. oud).¹¹
2. **Jakob Geerts Hutting**, ged. Aduard 23-7-1809, winkelier, overl. Ezinge 13-12-1873 (oud 64 jr.), tr. Ezinge 30-4-1840 **Trientje Pieters Pietersma de Vries**, geb. Garnwerd 12-10-1818, overl. Garnwerd 10-5-1881 (oud 62 jr.)
3. **Jantie Geerts Hutting**, ged. Aduard 15-9-1811, overl. Ezinge 12-1-1863 (oud 51 jr.), tr. (1) Ezinge 2-5-1836 **Hans Martinus Pieters de Vries**, geb. Garnwerd 16-3-1811; zij tr. (2) Ezinge 7-6-1852 **Pieter Klasens Cleveringa**, geb. Ezinge 29-10-1813, herbergier, overl. Ezinge 20-12-1853 (oud 40 jr.).

II.4 **Harmannus Jacobs Hutting**, ged. Kolham 20-1-1788, arbeider, overl. Slochteren 27-6-1868 (oud 80 jr.), tr. Ezinge 17-1-1813 **Elsjen Hendriks van Dijk**, ged. Feerwerd 11-1-1789, overl. Garnwerd 16-6-1866 (oud 77 jr.), dr. van *Hindrik Eides en Bregtje Jans*.

Uit dit huwelijk:

1. **Jacob Hutting**, geb. Hoogkerk 12-4-1813, overl.
2. **Bregtie Hutting**, geb. Ezinge 6-7-1814, dienstmaagd, overl. Aduard 12-8-1906 (oud 92 jr.), tr. Hoogkerk 20-5-1844 **Lammert Douwes Reitsema**,

- geb. Aduard 25-8-1808, overl. Aduard 3-1-1882 (oud 73 jr.).¹²
3. **Jantje Hutting**, geb. Garnwerd 3-10-1817, dienstmeid, overl. Noorderhoogebrug 26-6-1847 (oud 29 jr.), tr. Bedum 4-4-1840 **Jacob Jans Alting**, ged. Noordwolde 8-9-1799, overl. Noorderhoogebrug 7-12-1875 (oud 76 jr.).
 4. **Hinderika Hutting**, geb. Slochteren 21-8-1820, overl. Noorderhoogebrug 18-5-1869 (oud 49 jr.), tr. Bedum 18-5-1844 **Geert Klaasen van Dijk**, geb. Bedum 1-4-1817, overl. Noorderhoogebrug 16-10-1863 (oud 46 jr.).
 5. **Geertje Hutting**, geb. Garnwerd 10-6-1822, overl. Groningen 23-6-1898 (oud 76 jr.), tr. Groningen 22-9-1864 **Harm Jans Nieboer**, ged. Windeveer 25-12-1794, postdirecteur, overl. Groningen 2-3-1872 (oud 77 jr.).
 6. **Mattje Hutting**, geb. Garnwerd 19-2-1825, overl. Niekerk 28-12-1907 (oud 82 jr.), tr. Winsum 27-12-1848 **Arjen Taekes Ket**, geb. Sint Annarochie 21-8-1817, overl. Ulrum 12-5-1906 (oud 88 jr.).

Noten

- 1 email: p800207@yahoo.com. Dit artikel is bedoeld als een preliminair verhaal om uiteindelijk uitgebreider onderzoek te verrichten naar het leven van Jacob Harms Hutting.
- 2 Zie *GroninGEN* jaargang 22, nummer 3 (2015) voor het voorgeslacht van Jacob Harms Hutting.
- 3 De historicus en arts dr. L.J. Hut had het vermoeden dat Jacob een buitenechtelijke zoon was van een Groningse jonker en dat deze natuurlijke vader zijn invloed heeft uitgeoefend op zijn, ook voor die tijd, jonge benoeming tot schoolmeester en voorzanger, om hem op een goede positie te krijgen; er was immers ook al een kind onderweg in 1779, wat een verdere carrière ook in de weg stond. Informatie van Klaas Reuvers.
- 4 GA, toegangsnr. 249 Hervormde gemeente Kolham (1), 1621-1958.
- 5 GA, toegangsnr. 219 Hervormde gemeente Ezinge, 1564-1977, inv.nr. 2.1.1 Kerkeraad (1722-1796). Jacob woont in Ezinge rond dezelfde tijd (1804) dat de 11-jarige Gerrit Arend Arends aldaar een aantal 'vertels' opschrijft uit de mond van de bekende 'Trijntje Soldaats' (1751-1814). Deze 'vertels' worden verzameld in een boek dat later beschouwd wordt als het eerste boek van in het Nederlands genoteerde sprookjes. Wellicht was de jonge Gerrit in staat om deze verhalen op te schrijven dankzij de inspanningen van Jacob als schoolmeester.
- 6 In 1806 wordt de onderwijswet ingevoerd die er o.a. voor moest zorgen dat leraren klassikaal les moeten geven, dat leraren bevoegd zijn tot lesgeven en dat er in zowel maatschappelijke als Christelijke deugden onderwezen moest worden.
- 7 *Ommelander Courant*, 5-3-1802 (Delpher.nl); zie onderste illustratie pagina 47.
- 8 GA, toegangsnr. 220 Hervormde gemeente Garnwerd en Oostum, 1624-1975, inv.nr. 14.
- 9 Geert wordt genoemd als ondermeester (1805-1808) door Bottema, 1999.
- 10 Mogelijk vocht Kornelis mee tijdens de slag bij Waterloo. Concreet bewijs hiervoor is nog niet gevonden, maar in het stamboek (Bat. Artillerie Nat. Militie (1814-1821)) staat een notitie "in Brabant & Frankrijk 1815".
- 11 Antje Geerts Hutting en Hendrik Douwes Antuma werden bij de kerk van Garnwerd begraven. Hun graf is aldaar nog altijd te bezoeken (kerkgarnwerd.nl).
- 12 Bregtie bevalt in 1837 én in 1840 van een kind zonder dat de vader bekend is. Deze kinderen krijgen respectievelijk de namen Harmannus en Elsie mee. Elsie overlijdt na twee maanden en Harmannus overlijdt in 1884 en laat een vrouw en kinderen na.

Van Palland naar Sillje, en verder.

Gert Zuidema, Groningen

Dit is geen toeristische beschrijving van een reis van de ene plaats naar de andere “and beyond”. Het is wel een reis van de ene familienaam naar de andere en beslaat een periode van bijna 50 jaar. Op zoek naar familieleden bij de voorouders van mijn moeder, een Velthuis, kwam ik een bijzonder geval van naamsverandering tegen. Ik was niet de eerste die het is opgevallen, de heer J. Roelfsema uit Groningen die de “Genealogie Velthuis/Veldhuis van Kolham” had geschreven vermeldt het ook in zijn boek. (Generatie VII, nr. 1521.136)

Zoals het vaker bij een weduwnaar gaat: hij vindt een nieuwe vrouw en trouwt met haar. Zo ook op 15 juni 1935 in Sappemeer, Luitje Velthuis, weduwnaar van Elizabeth Moorlag, trouwt met Jantje Sillje, dochter van Johannes Hinderikus Sillje, zo op het eerste gezicht niets bijzonders. De bruid is 31 jaar oud en geboren te Sappemeer, even zoeken in allegroningers.nl en de geboortedatum moet eenvoudig te vinden zijn. Niet dus, wel een naamgenote in 1912 maar een andere vader. Die geboorteakte heeft in de rechterkantlijn een aantekening in rood die het zoeken naar de eerder genoemde Jantje op het goede spoor zet. De vader in 1912 heet Gerard Palland en een van de getuigen is Jan Palland, beide zijn stukadoor. In de kanttekening wordt verwezen naar een huwelijksakte van 20 januari 1921 in Sappemeer tussen Johann Hinrich Sillje en Jantje Palland waarin de vader (Gerard) door het bruidspaar als hun kind is erkend en ten gevolge waarvan de pasgeboren dochter van Gerard de naam Jantje Sillje zal dragen. Een nieuwe zoekpoging maar dan met Jantje Palland, levert inderdaad de gezochte Jantje, geboren te Sappemeer op 4 februari 1904 op. Hoewel ook deze Jantje als Jantje Sillje door het leven zal gaan is in allegroningers.nl haar geboorte alleen onder de naam Palland te vinden.

De huwelijksakte van 1921 beschrijft in ambtelijke taal een bijzonder levensverhaal. Johann Hinrich Sillje geboren te Wardenburg (vrijstaat Oldenburg in Duitsland), zoon van Johann Hinrich Sillje en Sophie Röbbke, trouwt met Jantje Palland, geboren te Kampen als dochter van Peter Palland en Berendje Weijer. Tot zover niets aan de hand maar de bruidegom is 73 jaar, stukadoor (nog steeds?) en de bruid is 75 jaar! Geen leeftijden waarop nog een talrijk nageslacht kan worden verwacht, zou je denken. Dat hoefde ook niet, daar hadden ze al voor gezorgd en kleinkinderen waren er inmiddels ook. Na de namen van de ouders van de bruid staat “dat de comparanten hebben verklaard de volgende kinderen voor de hunne te erkennen” en dan volgen de namen van 6 kinderen – 4 zoons en 2 dochters – met hun geboortedatum en alle geboren te Sappemeer “welke als kinderen van comparante in de registers van den burgerlijken stand dier gemeente zijn ingeschreven”. Johannes Hinderikus was de oudste, geboren 10 november 1871, dus ruim 49 jaar geleden. De eerder genoemde Gerard (geb. in 1881) en Jan (geb. in 1889) waren de jongsten.

Gelukkig waren er “geene” beletselen tegen de voltrekking van dit huwelijk en de afkondiging was ook zonder stuiting verlopen, zodat zij in naam der wet in de echt aan elkaar zijn verbonden. Het had “even” geduurd, maar het was er dan toch van gekomen. Het huwelijk en de erkenning van 6 kinderen had in dezelfde akte meteen consequenties. Zoals gebruikelijk waren er twee getuigen en dat waren in dit geval meteen kinderen van de comparanten. Het waren Gerard en Jan die aan het begin van de plechtigheid nog Palland als familienaam hadden, maar als getuigen meteen de familienaam Sillje hadden en ermee ondertekenden. Misschien hadden ze vooraf wel flink

geoeffend na zoveel jaren met de naam Palland te hebben ondertekend zoals in huwelijks- en geboorteakten. Het is op zich al bijzonder dat meerderjarige kinderen getuige zijn bij het eerste huwelijk van hun ouders.

De bruidegom overleed op 9 mei 1929 te Groningen (nog steeds stukadoor) en de bruid op 21 december 1930 te Sappemeer. Aan een koperen bruiloft zijn ze dus niet toegekomen.

Met de handtekeningen van alle betrokkenen onder de huwelijksakte is het verhaal nog niet afgelopen. De erkenning van zes kinderen moest worden aangetekend in de geboorteakten van die kinderen en dat gebeurde op die van Johannes Hinderikus na, in rood met de handtekening van de griffier van de rechtbank te Winschoten er onder. In totaal zijn er negen kinderen geboren, waarvan er twee jong overleden en een levenloos geboren kind. In vijf gevallen was de vroedvrouw de aangeefster van de geboorte en was Johann Hinrich getuige, de andere vier keer was hij de aangever en bij de geboorte aanwezig geweest, maar Jantje Palland was steeds ongehuwd en hij was dus niet de vader. Je zou denken dat ze toen al samenwoonden, zoals we dat nu noemen, maar dat hoeft niet. In de aangifte van het levenloos geboren kind is hij de na- buur en misschien de andere keren ook wel. Eén van de vier keer was hij noodgedwongen de aangever omdat de vroedvrouw ziek was. In alle geboorteaangiften is zijn familienaam Silje en niet Sillje, hij ondertekende ook met Silje. In 1921 is het wel Sillje, ook voor de kinderen. Zijn voornamen variëren wel in de diverse akten: Johan Hendrik, Johan Heinrich en een paar keer alleen Heinrich. Bij de huwelijken van vijf van zijn kinderen was hij alleen getuige bij dat van zijn dochter Berendje in 1898.

Niet alleen de geboorte- en huwelijksakten van de kinderen werden van een kanttekening met de naamswijziging voorzien, ook die van de kleinkinderen die vóór 20 januari 1921 waren geboren. Het zal voor iedereen na zoveel jaren Palland wel even wennen zijn geweest aan Sillje al wist men natuurlijk best wie hun vader was en hoe hij heette.

De vier zoons waren alle stukadoor evenals hun vader en andere familieleden. Uit een overlijdensadvertentie in 1919 van een schoonzuster bleek dat de zoon Pieter was geëmigreerd naar Grand Rapids in Michigan, USA, onder de naam Palland. In ancestry.com is hij terug te vinden als Peter Sillje, geëmigreerd in 1905, omstreeks 1906 getrouwd met Minnie Wijline, geboren in 1875 uit Nederlandse ouders. In de census van 1940 is zijn beroep plasterer ofwel stukadoor. De verandering van familienaam had dus ook daar effect.

De heer Ir. Gerhard Geerken uit Eindhoven heeft op 12-11-2011 in de Groninger Archieven voor de NGV een lezing gehouden over de stukadoors uit Oldenburg en omgeving. Eerder publiceerde hij daarover in *Roots@Groningen*, 2011, nr. 1, pagina 14 en 15. Hij noemde daar een stukadoorsfamilie Sillje in Appingedam.

Heden, den twintigste Januari negentienhonderd een en twintig zijn voor ons, Ambtbaar van den Burgerlijken Stand der gemeente Sappemeer in het openbaar, in het gemeentehuis verschenen, ten einde een huwelijk aan te gaan:

Johann Hinrich Sillje,

oud drie en twintig jaren, van beroep stucadoor, geboren te Wierdenburg, in de provincie Groningen, wonende te Sappemeer,

meer derjarige zoon van Johann Hinrich Sillje en Sophie Ribbe, beiden overleden,

Jantje Palland

oud vijfentwintig jaren, van beroep zonder, geboren te Kampen en wonende te Sappemeer,

meer derjarige dochter van Peter Palland en Bevendje Weijer, beiden overleden,

Door de comparanten is aan ons verklaard de volgende kinderen van de huwelijkse verbintenissen te erkennen: Johannes Blankeveld, geboren te Sappemeer den twintigsten November achttienhonderd een en twintig, Bevendje, geboren te Sappemeer den twintigsten Januari achttienhonderd dertienhonderd, Catharina, geboren te Sappemeer den achtentwintigsten Augustus achttienhonderd twintienhonderd, Pieter, geboren te Sappemeer den veertiensten September achttienhonderd achtentwintig, Gerard, geboren te Sappemeer den vierden December achttienhonderd een en twintig, en Jan, geboren te Sappemeer den vijfentwintigsten Juli achttienhonderd negentienhonderd, welke al kinderen van comparanten in de registers van de burgerlijken stand der gemeente zijn ingeschreven.

Daar geens beletsel tegen de voltrekking van dit huwelijk ter onzer kennis zijn gebracht, en de afkondiging in deze gemeente op Zaterdag den achtsten Januari

dezes jaars, zonder stuiting is afgelopen, hebben wij de comparanten in het openbaar afgevraagd, of zij elkander aannemen tot echtgenooten en getrouw de plichten zullen vervullen, die door de wet aan den huwelijken staat zijn verbonden. Nadat deze vragen door beiden toestemmend beantwoord zijn, is door ons in naam der wet verklaard, dat zij door den echt aan elkander zijn verbonden.

Waarvan deze akte is opgemaakt in tegenwoordigheid van: Gerard Sillje, oud negentienhonderd jaren, stucadoor, wonende te Sappemeer, en Jan Sillje, oud negentienhonderd jaren, stucadoor, wonende te Sappemeer, beiden zoon van de comparanten.

Dere akte is door ons aan de partijen overgedragen en de getuigen gereguleerd.

J. H. Sillje

J. Palland

G. Sillje

J. Sillje

Amst. 23

Alle@@@ digit@@@ (acht-en-veertig) Digitale criminelen thuis zoeken

Antonia Veldhuis, Veenwouden

In het eerste nummer van *GroninGEN* schreef ik in *Alle@@@ digit@@@* over enige internetbronnen waarin men voorouders kan vinden die het verkeerde pad opgingen. Intussen heb ik er nog enige websites bij gevonden, zodat de pakkans op een criminele voorouder nog iets groter wordt.

De al genoemde sites geef ik (ver)kort weer. Uit elke bron haalde ik een ontspoorde Groninger; die lieden zijn te vinden in de korte stukjes achter een dergelijk plaatje.

Maar wat is nu eigenlijk een crimineel? Volgens diverse woordenboeken is dat: iemand die misdaden pleegt, slechte dingen doet, een strafbaar feit pleegt en/of schuldig is aan een misdrijf. Andere woorden voor een crimineel zijn boef, misdadiger, schobbejak, schoft, schooier, ellendeling, delinquent en gemeen mens.

Hoewel mensen die u spam en phishing-mails sturen daar uiteraard ook bij horen, gaat dit artikel over archieven die websites hebben waarop u ontspoorde voorouders kunt vinden.

Ik beperk me tot de periode tot 1811. Ik vond elf databases (tien websites en een boekje) waarin u kunt zoeken naar mensen die een scheve schaats reden. In alle bestanden komen mannen en vrouwen uit alle delen van ons land voor.

Werd iemand na een delict de grens overgezet (verbanning), dan ging hij/zij soms elders weer de fout in; op alle sites de door u gezochte naam intikken loont dus mogelijk. Niet alle afbeeldingen met de teksten van de verhoren en processen staan op de door mij genoemde internetsites, soms is er alleen een index en moet u naar het archief om verder onderzoek te doen. Op andere sites zijn de volledige processen te downloaden.

Afgezien van de vraag of iedereen die een misdaad begaat een gemeen mens (crimineel) is, gaat dat in 1667 in ieder geval niet op voor de 19-jarige dienstmeid Grietjen Claesen uit Groningen. Bij het opruimen van het vuilnis in de Steentilstraat, voor het huis van haar baas Jacob van Horenbeeck, gooit ze een steen op de gemeenschappelijke afvalberg. Op het moment dat ze werpt komt Steffien Gerrits Spinnecker de hoek om. De steen raakt het meisje aan het hoofd. Steffien overlijdt en Grietjen wordt beschuldigd van doodslag. Ze kan met gemak vijf jaar tuchthuisstraf hiervoor krijgen, ze komt eraf met een boete van 20 gulden. Ze pleegde een strafbaar feit, maar dit was niet de opzet. Het was een fataal ongeluk met dodelijke afloop.

Onlangs zei iemand tegen me, toen ik vertelde midden in een onderzoek naar criminelen te zitten: "Die komen gelukkig in mijn familie niet voor." Ik heb hem geantwoord dat dat misschien wel heel spijtig is, want juist over deze groep is vaak erg veel te vinden. Rechtschappen boerenarbeiders zijn natuurlijk erg netjes, maar men vindt er meestal niet echt veel over. Misschien een doop of een huwelijk en mogelijk deden ze iets in de kerk. Vrouwen vinden is helemaal moeilijk en rijke of vooraanstaande voorouders hebben we ook niet allemaal. Nee, dan 'mijn' groep: de criminelen.

Want waar vind je dat iemand, in dit geval Trijne Hindriks, geboren is in Dokkum in 1618, de namen en beroepen van haar ouders (wever Hendrik Elias en Griet Harmens), en die van haar echtgenoot (hoedemakersgezel Leenerdt Leenardts)? Verder de informatie dat ze elf jaar getrouwd is geweest, de plaatsen en adressen waar ze

woonde en waar ze werkte. Veel informatie in één verhoor.

Trijne is één van de bijna 7500 personen (eigenlijk dossiers, sommige mensen komen meerdere keren voor) die genoemd worden in de bijlagen van de criminele sententies van het Hof van Friesland waarop een index is gemaakt.¹ Daarin staat het procesnummer, de naam, plaats van herkomst en de datum van het proces. Een verhoor in de bijlagen varieert van een paar tot enige tientallen bladzijden. Soms is de info summier, in andere gevallen wordt een heel leven ingekleurd. Soms zit er een zakje met bewijsmateriaal bij: stukjes glas of hout, bewijs van goed gedrag, brieven, mes of een tekening van een huis. Heeft u een datum in de index gevonden, dan is het vonnis (de nummers 7488-7531) snel gevonden.

De benadeelden en getuigen van de delicten moet u op het archief *Tresoar Leeuwarden* (het Fries Historisch en Letterkundig Centrum) in de handgeschreven klappers opzoeken (Nadere Toegang 14.22-14.24, de jaren 1599-1811).

Vaak worden in processen de eerder begane delicten en de straffen daarvoor beschreven, zodat iemand aardig te volgen is. Ik schreef in *HuppelDePup* in 2000 op blz. 80 e.v. *In Friesland veroordeelde Groningers* over de honderden Groningers die in dit bestand genoemd worden. Ik ben bezig met een artikel over zogenaamde recidivisten, in dit geval Friezen die in Groningen iets deden en visa versa. Ik heb even gezocht of ik Groningers kon vinden die in beide provincies iets fouts deden.

Cecilia Allershof bleek een veelpleger te zijn die zowel in Friesland als in Groningen actief bleek te zijn geweest. Op 1 december 1696 wordt ze in Leeuwarden veroordeeld. Ze had daarvoor diverse malen in Groningen in het tuchthuis gezeten om daar met haar handen de kost te verdienen. De veroordelingen zijn voor diefstal, hoererij en voor overtreding van het verbod om in de provincie te verblijven.

Bovengenoemde criminele sententies beginnen al in de 16^e eeuw. De Historische Vereniging Noordoost-Friesland maakte foto's en een transcriptie van de index over de periode 1600-1700.² Het Historisch Centrum Leeuwarden heeft een selectie van bovengenoemde criminele sententies op hun site gezet.

Op 11 november 1531 is het proces van Pieter Goossens van Groningen. Hij heeft bij Oud Woudumerzyl in een boerenhuis geweld en mishandeling gepleegd en werd daarvoor veroordeeld om aan een halve galg te worden gehangen. Nadat hij enige tijd daaraan heeft gehangen zal hij op dezelfde galg naar Dokkum worden gevoerd, waarna die aan het oosten van de stad weer zal worden opgericht.

De confessieboeken van het Stadsarchief van Amsterdam zijn van 1535 tot 1732 digitaal te doorzoeken. In deze boeken werden de verhoren van gearresteerden opgetekend. U kunt zoeken met wildcards, evenals op plaats van herkomst en datum. Tegen betaling kunt u de scans van de processen downloaden. Enige honderden Groningers staan in het bestand. Over de enige Groninger, die in die periode in Amsterdam ter dood werd veroordeeld, kunt u lezen in het artikel *De enige Groninger, Jan Hendrik Krijtser in pamflet Amsterdam in GroninGEN* van januari 2016. De straffen lagen in Amsterdam soms hoger dan in andere delen van het land. Een paar van kindermoord beschuldigde vrouwen krijgen daar de doodstraf, in Groningen werd het soms omgezet naar tuchthuisstraf.

Uit Winschoten komen in 1686 Hendrick Sijmonse Scheffel, in 1718 Johannes Lubbertus Rutgers en in 1725 Gesina Gerrits. Nog een paar namen: Reijnouw Cornelis (1537), Nijes Pieters (1564), Barent Heijndrixsz Slocker (1602), Obbe Arentsz (1635), Baeffge Amis (1651), Harmen Meijndertse Boeckenhoud (1670), Jan Louwerens Canthout (1694), Johannes Jeremias Roijan (1710) en Geertruid Hooven (1729).

Enige honderden verdachten van misdrijven in Groningen zijn te vinden in toegang 1534, het *Volle gerecht van de stad Groningen 1475–1811*³ in de nummers 1038-3471. Zoeken op de website van de Groninger Archieven (www.groningerarchieven.nl) op naam kan via **ctrl f**. Ze laten een keur aan niet toegestane activiteiten zien. Een paar overtredingen: inslaan ruiten, onbetamelijk gedrag, diefstal, mishandeling, overtreden reglementen gilde, laster en smaad, molesteren, bordeel houden, overspel, oplichting, documenten vervalsen, schotschrift schrijven, plichtsverzuim en slechte levenswandel. Bij al deze vermeldingen staan de namen van daders en eventuele slachtoffers.

De originele stukken zijn op de Groninger Archieven in te zien.

Diverse vooronderzoeken naar onbetamelijk gedrag worden hierin genoemd, onder andere tussen de vaandrig Lambert Elsering en Aaltien Jaagers in 1696, tussen Casper Conraedts en Lijsabeth Poppius (1698). Een onderzoek naar het krijgen van een buitenechtelijk kind is over de ontvanger Eeck en Aeffjen Geerts in 1698, Boldewijn Ramshusen en de weduwe van predikant Ippius krijgen een zelfde soort onderzoek in 1699. Ook in 1699 zijn er onderzoeken naar het kind van Hieromius Warendorp en Anna Berents; ook zij waren niet gehuwd.

Het boekje *Index op het protocol van criminele zaken van de stad Groningen 1616–1811* van W.G. Doornbos en D.P. Kuiken geeft honderden verdachten, mischien zit uw voorouder er wel bij. Het werkje kunt u op de Groninger Archieven inzien.

Joop van Campen bewerkte de Civiele criminele sententies en de Militaire criminele sententies uit het archief van Stad en Lande in toegang 1. U kunt ze vinden op de Groninger website van de NGV. Op ngv.nl, selecteert u bij **Afdelingen** (groene balk bovenin) de provincie Groningen. Links op de site vindt u beide items onder **Publicaties**. Het pdf-bestand van de Civiele criminele sententies (na aanklikken onder aan de bladzijde te downloaden) geeft een duidelijke uitleg met statistiek van het aantal zaken en de straffen, met voorbeelden. De delicten: smokkelen, malversaties, verduistering van belastinggeld, ontsnapping uit het tuchthuis, landlopen, bedelen, beroving, mishandeling enz. De Militaire criminele sententies is een pdf van 91 bladzijden over de wijze van procederen bij militairen, eveneens met namen.

In 1694 zijn diverse mannen zonder consent of paspoort van de kapitein van hun compagnieën gedeserteerd en na oproep in het openbaar door trommelslagen en affixie niet verschenen om zich te verantwoorden. Dit zijn de soldaten Otto Geerts van Leijden en Jan Dercks van Winschoten. Beiden onder de lijfcompagnie van kolonel en veldmaarschalk Hendrick Casimir II, Vorst van Nassau. Verder soldaat Geerd Lubben van Groningen, hij diende onder kapitein Johan Rutger van der Camp. Ook soldaat Claes Hansen van Warffum (onder kapitein Johan Wichers), Paul Jemke van Stettin, Cornelis Everts van Groningen, Arend Jacobs uit de Wilder-

vanck, allen soldaten onder kapitein Johan Hillebrand Robers. zijn verdwenen. Bovengenoemde kapiteins en hun soldaten dienden onder het regt. van kolonel en veldmaarschalk Hendrick Casimir II, Vorst van Nassau, tevens Stadhouder van Stad en Lande. Het vonnis van het krijgsgerecht is 6 december 1694. Zij worden veri contumaces veroordeeld. Hun namen worden door de scherprechter aan de galg geslagen. Mochten ze na enige tijd alhier in handen van justitie komen te vallen dan zullen met het koord worden gestraft tot de dood erop volgt. Gedeputeerden altereren het vonnis in die zin, dat indien zij in handen van justitie geraken zullen zij anderen ten exempel worden gestraft. Vonnis: 10-12-1694.

Ook in de provincie Utrecht ontspoorde mensen uit alle delen van het land, ze zijn te vinden op de website van het Utrechts archief. Alle processen zijn (na openen) gratis te downloaden via **Download deze pdf**, onder aan de bladzijde. Na het geven van die opdracht krijgt u het volledige proces binnen. In 1998 verscheen er een boekje over deze criminele sententies van Utrecht.⁴

Hieruit haalde ik: “Delicten die het meest voorkomen tussen 1530 en 1811: diefstal, vaak gecombineerd met inbraak (722 gevallen), gevolgd door ‘nederslag’ (verwonding met dodelijke afloop, 643 keer, dikwijls gecombineerd met messentrekkerij) en bedelarij (638 keer). Ook banbreuk (204 gevallen) en geweldpleging (213 keer) scoren hoog. In 320 gevallen is er sprake van een ‘mesus’ of ‘exces’: een niet nader omschreven delict. Vonnissen die het meest voorkomen: geseling – soms gecombineerd met brandmerken –, betaling van boete en proceskosten, verbanning, tuchthuis, onthoofding en ophanging. Bovengenoemde ‘conclusies’ zijn echter niet meer dan een eerste indruk”. (Einde citaat pdf).

De 24-jarige Engeltje Eijlers uit Groningen en de 29-jarige Hendrik de Kruijs uit Amsterdam zitten in 1810 gevangen in Utrecht op Huize Harenberg. Ze worden ervan beschuldigd dat ze op de 3 februari een lap katoen hebben gestolen en van een ontuchtig leven. Toen ze werden gesnapt hebben ze het gestolene laten vallen. Beide zijn meerdere malen in handen van justitie geraakt, onder andere in Amsterdam. Engeltje heeft bovendien het verbod van bannissement overtreden. De opgelegde straffen hebben niet tot verbetering geleid. Na geseling zal Hendrik een jaar in het tuchthuis moeten verblijven, Engeltje hoort drie jaar tegen zich eisen.

Zoeken in de Raad van Brabant van 1586-1811, het hoogste rechtscollege binnen het gewest, kunt u op de website van het BHIC (Brabants Historisch Informatie Centrum).⁵ In de index staan 66.368 personen in 41.328 criminele en civiele vonnissen. Om de inhoud te bekijken, onder andere het delict, kunt u doorklikken naar de scans van het betreffende register. In deze database staan civiel en crimineel, u moet eerst het document openen. Zoeken op herkomst Groningen lukt wel. Ik kwam onder andere Margaretha Janssen, de huivrouwe van Johan Schuilenborg, tegen in 1669 en 1670 en Titia Verrucij weduwe Swarte en Rembt van Iddinginge in 1703.

1543 vermeldingen van criminele sententies van het Hof van Holland zijn te vinden op gahetna.nl, onder **collectie/Hof van Holland**. Ze lopen van 1538 tot 1811. Sodomie, ketterij, ongehoorzaamheid, overspel, doodslag, manslag, kwetsen van een vrouwspersoon, geweld, landlopen. U vindt het allemaal op deze site van het Nationaal Archief in Den Haag. Als u geen naam invult kunt u door de lijst ‘lopen’, misschien vindt u er een verdwaalde voorouder. Via de kopjes kunt u de volgorde

wijzigen.

Pieter Jans Molenaar wordt wegens een manslag, te Groningen begaan, gecondemneerd om met het zwaard te worden gestraft, met confiscatie van zijn goederen. De datum van de sententie is 9 februari 1657.

Tenslotte kunt u op archieven.nl de woorden **criminele sententies** intikken. Dit geeft enige tientallen treffers met archieven waarin u kunt zoeken. Een deel moet u op het betreffende archief inkijken, in andere gevallen kunt u de index doorzoeken. Gewoon een kwestie van openen en proberen.

Misschien zegt u nú, na het lezen van dit verhaal: "Ik hoop dat ik criminelen in mijn familie vind".

Noten

- 1 De index op de bijlagen van de criminele sententies van het Hof (toegang 14), lopend van 1700 tot 1811, nrs. 121-7511 zijn in te zien via www.archieven.nl na het intikken van de woorden **Hof van Friesland** en selecteren van **Inventaris**. Downloadlink van het bestand: <http://www.slideshare.net/sneuperdokkum/criminele-sententies-hof-van-friesland>.
- 2 Dokkum, www.hicnof.nl, ze staan op <http://tinyurl.com/oams7vf>.
- 3 Op www.archieven.nl intikken: **Volle gerecht**. Dit geeft de toegang als 1^e treffer. Deze link en **Inventaris** aanklikken en scrollen naar nummer 1038 en volgend.
- 4 www.hetutrechtsarchief.nl via **collectie/archiefbank/indexen/criminele sententies**. De titel van het boekje: *Criminele heraut, extra aflevering van Stichtse Heraut, uitgegeven t.g.v. het 10^e lustrum van de Nederlandse Genealogische Vereniging Afdeling Utrecht*. Met dank aan Karel Honings.
- 5 www.bhic.nl/het-geheugen-van-brabant. Ga naar **Archieven en boeken** en kies daarna **Persoon Raad van Brabant**.

en als extractie

Goed nieuws uit Friesland: er zijn weer diverse bronnen online bijgekomen. Dat zijn (tussenstand van februari) 304.412 opnamen uit de Nedergerechten van Friese gemeenten; dit is ongeveer 10% van de honderden meters die in de depots van *Tresoar* staan. De Nedergerechten waren lokale rechtbanken in de grietenijen (gemeenten) en steden van Friesland in de periode van de late Middeleeuwen tot 1811. Zij hielden zich bezig met criminele, civiele en vrijwillige rechtspraak. Naast informatie over (kleine) rechtzaken bevinden zich hierin ook weesrekeningboeken, aanstellingen van voogden, boedelbeschrijvingen, verkopen en hypotheek. Van sommige gemeenten zijn nog maar een beperkt aantal stukken gefotografeerd, terwijl van een kleine gemeente als Schiermonnikoog het gehele Nedergerecht nu digitaal beschikbaar is. Ze zijn te vinden via www.tresoar.nl op de pagina **Zoeken naar voorouders** of rechtstreeks op de pagina **Nedergerechten**.

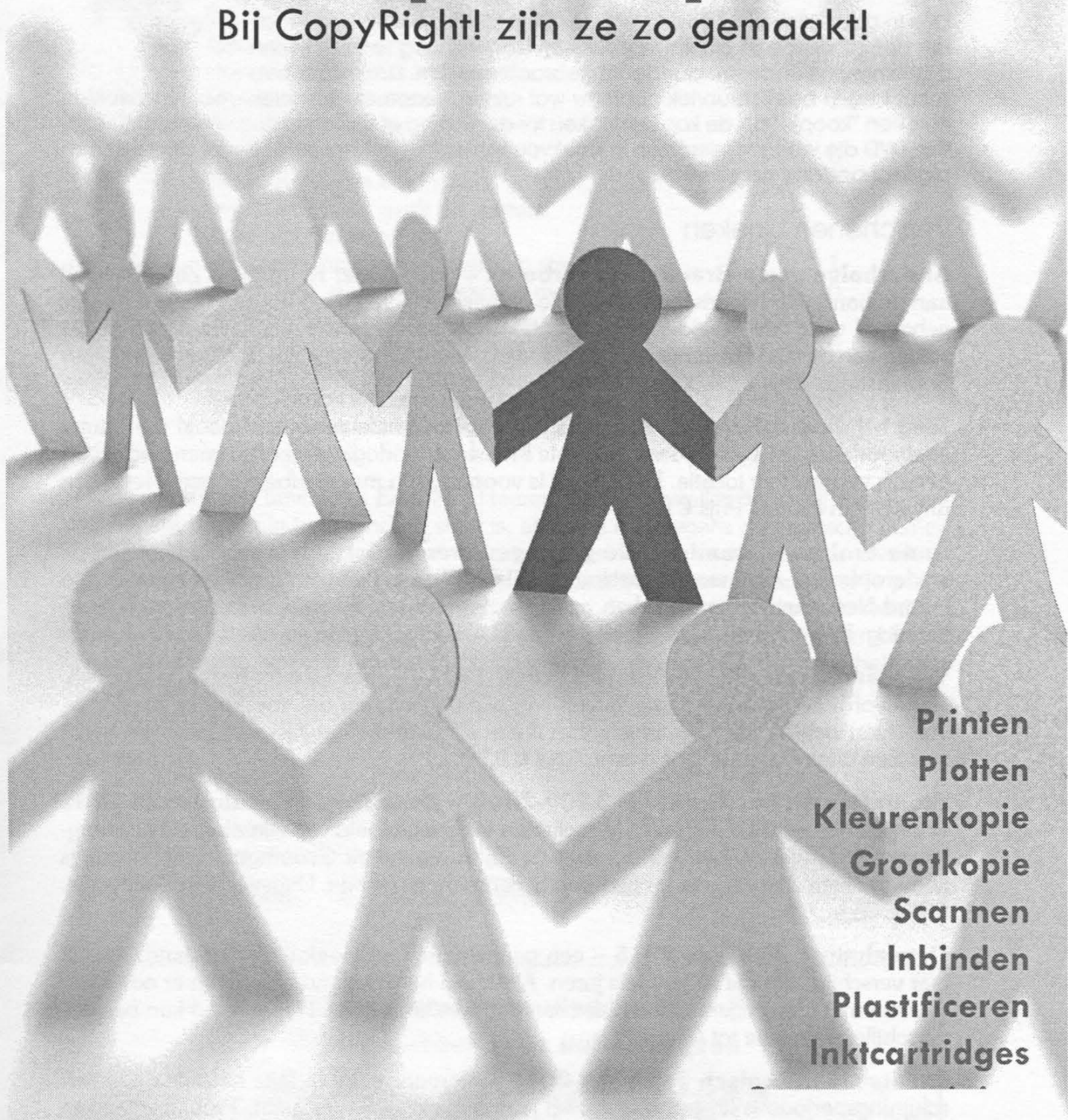
Toevalsvondsten uit DTB Haarlem ¹

21- 4-1658 Hendrick Jacobs Westervelt, j.m. van Groningen, wonende in de Zijlstraat, met Maria Pieters, j.d. van Haarlem, woonende op de Groote Marckt; attestatie gegeven op Heemstede den 9 meij 1658, den 12 dito aldaer getrouwt. (trouwen 1655-1675, inage 86)

1 Gevonden door Ineke Saan op de site zoekakten.nl/prov.php?id=NH en dan **Haarlem** kiezen.

Kopietje?

Bij CopyRight! zijn ze zo gemaakt!

Printen
Plotten
Kleurenkopie
Grootkopie
Scannen
Inbinden
Plastificeren
Inktcartridges

COPYRIGHT!

Helpman

Verl. Horeweg 45
(050) 527 55 55
helpman@copyright.nl

Zuid-Oost

Verl. Bremenweg 8
(050) 318 80 34
zuidoost@copyright.nl

Kerklaan

Kerklaan 49-51
(050) 571 46 66
kerklaan@copyright.nl

Roden

Kanaalstraat 15
(050) 501 65 19
roden@copyright.nl

WWW.
COPYRIGHT
.NL

Boekenrubriek

Tobias Wagenaar, redacteur, tkjwagenaar@gmail.com

Ook in deze aflevering staan weer de gebruikelijke boeken centraal. Het betreft weer een aantal verschenen dan wel nog te verschijnen boeken welke onder uw aandacht gebracht worden. Daarnaast heb ik het begrip boekenrubriek opnieuw wat ruimer genomen. Een plek waar je misschien nog een "koopje" op de kop kunt tikken ter aanvulling of ter volmaking van uw collectie. Een DVD die vroeger misschien in boekvorm zou zijn gepubliceerd. En als uitsnijfer een digitaal bestand op aanvraag.

Verschenen boeken

Anderhalve eeuw Brandenburgerbuurt – door Annet Kampinga. Zij behandelt aan de hand van historische kaarten de ontwikkeling van deze buurt. Hier zijn huisjes gebouwd voor "de arbeidende, niet behoeftige klasse". De buurt bevindt zich in het zuiden van de stad Groningen, zeg maar de (Kleine) Brandenburgerstraat en de (Kleine) Sophiastraat. Prijs € 20,00.

Slag bij Jipsinghuisen – door J.G. Abbas. Het boekwerkje behandelt met name genoemde slag in 1665 tijdens de eerste Munsterse oorlog. Aan bod komen onderwerpen als voorspel en locatie. Het geheel is voorzien van mooie afbeeldingen. Het is een uitgave van Profiel. Prijs € 8,95.

Anno Smith – Keramist – De grote gevelversierder – door Jaap Ekhart. In de wederopbouw, zeg maar de periode 1945-1965, heeft Anno Smith vele panden in Noord Nederland van mozaïeken, reliëfs en tegeltableaus voorzien. Een feest der herkenning. Prijs € 19,95. ISBN: 978-94-91181-06-1.

Voornamen van Alle Groningers (1600-1811) – door Siemon Reker. In dit boekwerk wordt een opsomming gegeven van alle voornamen die voorkomen op de onvolprezen website Alle Groningers. Het is een alfabetische ranglijst met spellingsvarianten. Een uitgave van In Boekvorm. Prijs € 9,50.

Biografie van het Gronings 1200-2000 – de taal van Groningen in 1001 stukken – door Siemon Reker. Verschenen ter gelegenheid van zijn afscheid als hoogleraar Groninger taal en cultuur aan de Rijksuniversiteit Groningen. Het Gronings komt in diverse facetten langs gedurende genoemde periode. Uitgever is In Boekvorm. Prijs € 75,-.

Genealogysk Jierboek 2015 – een genealogisch jaarboek voor Friesland, dat elk jaar verschijnt. En dat sedert vele jaren. Alhoewel het Friesland betreft zijn er ook raakvlakken met Groningen. Denk maar aan het Westerkwartier. Het aanbod kan per jaar verschillen in relatie tot Groningen.

Drents Genealogisch Jaarboek 2015 – hiervoor geldt in feite hetzelfde. De verschijningsperiode is korter, niet zoveel jaargangen. Ook hier geldt: Provinciegrenzen zijn geen familiegrenzen.

100 jaar Tuinwijk Groningen. Een geschiedenisboek, geschreven door bewoners van de Tuinwijk, over hun dierbare buurt ten noorden van de spoorlijn Groningen-Delfzijl. Een boek dat een eeuw geschiedenis van de wijk levend maakt, door de persoonlijke verhalen van (oud) bewoners en door het vele beeldmateriaal. Met het

verschijnen van het boek gaat een lang gekoesterde droom in vervulling van Derk Jaap Bessem, reeds decennia een betrokken en actieve Tuinwijker. Samen met oud-bewoner Ger Helsma en nieuwe Tuinwijkster Claudia Terpstra schreef hij een boek dat recht doet aan de levendige en kleurrijke geschiedenis van deze unieke, honderdjarige wijk. Redactie en ontwerp: Fronique Oosterhof en Marieke van der Vliet. In zijn voorwoord schrijft Max van den Berg: "Een aanrader voor niet alleen de bewoners van de Tuinwijk, maar voor elke Groninger die geïnteresseerd is in de geschiedenis van Groningen. Het is niet alleen een overzicht van de geschiedenis van Tuinwijk, maar ook de geschiedschrijving van een periode in Nederland". Het boek is full colour met een hardcover en telt maar liefst 176 bladzijden. Prijs € 9,95 en verkrijgbaar bij de boekhandel.

Nog te verschijnen boeken

De Joodse Inwoners van Groningen, 1549–1811. Bij voldoende interesse zal via printing-on-demand (het nieuwe crowd funding) binnenkort van de hand van E. Schut een publicatie verschijnen getiteld *De Joodse inwoners van Groningen, 1549–1811*. Het boek geeft een opsomming van alle Joodse inwoners van de stad Groningen vóór 1812 in een uitgebreidere vorm dan een eerder in 2001 verschenen overzicht van zijn hand. Het boek zal ongeveer 192 bladzijden tellen en voorzien zijn van indexen op voornaam, patroniem en toenaam en topografische namen. Het formaat is A4, genaaid gebonden en voorzien van een hardcover. Het boek zal aan intekenaars tegen kostprijs en vooruitbetaling van ongeveer € 22 (exclusief verzendkosten) worden aangeboden. Mocht u willen intekenen, dan kunt u dat kenbaar maken door een email te sturen aan bevolkingsoverzicht@ziggo.nl. De intekentermijn sluit half juni.

De Atlas van Beckeringh. Bij de tentoonstelling over de borgenkaart van Theodorus Beckeringh – van 25 juni tot en met 23 oktober 2016 in het Groninger Museum – verschijnt *De Atlas van Beckeringh* uitgegeven door de *Stichting Groninger Historische Publicaties* in samenwerking met W-Books. Het boek telt 368 pagina's met reproducties van alle kladkaartjes en voorstudies van de borgen. Introductieprijs is € 39,95 tot 25 september. Daarna kost het boek € 49,95; ISBN 978-94-625-8144-9. Het boek is verkrijgbaar in de museumwinkel van het Groninger Museum, de boekwinkel en rechtstreeks bij uitgeverij WBOOKS via www.wbooks.com.

DVD met bidprentjes NGV-afdeling Limburg

Op 12 maart jl. is bij onze zusterafdeling NGV-Limburg een derde bidprentjes-DVD verschenen. Deze DVD bevat de gegevens van bijna 350.000 bidprentjes naast de gecorrigeerde en aangevulde gegevens van de vorige CD uit 2005. Op deze DVD staan alleen de gegevens van de prentjes; niet de afbeeldingen! Ook bidprentjes uit de rest van Nederland en Belgisch Limburg behoren tot de verzameling.

De gegevens van de bidprentjes op deze CD zijn onderverdeeld in 5 pdf-bestanden genaamd "Lijst op familienaam overledene", "Lijst op familienaam partner", "Lijst op geboorteplaats", "Lijst op overlijdensplaats" en "Totaalbestand".

Deze DVD-uitgave kost € 10,00 voor NGV-leden en € 15,00 voor niet-NGV leden. **Bestellen** kan alleen door overmaking van het verschuldigde bedrag plus € 2,00 verpakings- en portokosten op Rek.nr: NL61 INGB 0007 7509 68 van A.J. Griens te Landgraaf onder vermelding van NGVZLB5, postcode én huisnummer waar DVD naar toe moet.

Wieringer Courant

Van het NGV-lid Nico Mulder ontvingen wij een bestand inzake geboorte-, huwelijks- en overlijdensadvertenties in de *Wieringer Courant* over de jaren 1977 t/m 2001.

Naar dit gebied zijn vele Friezen, Drenten, maar ook Groningers vertrokken. Misschien kunt u ze terug vinden. Als u belang heeft bij het bestand stuur dan even een email (zie boven). Dan kunt u een kopie van het ingepakte bestand krijgen.

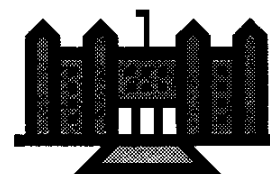
Vindplaats(en) om lacunes in de collectie op de vullen

Bij **Mijn Tafel** kunnen personen dingen te koop aanbieden. Vaak tegen redelijke prijzen. Onder andere worden er ook boeken aangeboden over Groningen, waar wij als genealogen iets mee kunnen. Je moet wel regelmatig kijken om te kunnen slagen. In de provincie Groningen zijn er momenteel 3 winkels/Mijn Tafel(s). Te weten: Groningen, Haren en Stadskanaal. Zie voor nadere informatie www.mijntafel.nl inzake exacte locaties en openingstijden.

Nieuws van de archieven

Henk Hartog, redacteur

Groninger Archieven, Cascadeplein 4, tel. 050-5992000; www.groningerarchieven.nl

Aanwinsten genealogieën etc. in de bibliotheek (toegang 1957)

29702 **Knoalster scheepsbouwe. De scheepswerven van Stadskanaal en Musselkanaal 1880-1930.** door George Snijder, 2015; 47 pag. Genoemd worden van NW naar ZO de werven van: Mulder, van der Werf / Mulder, Koster, Scholte, Aten, Landweer en Somer, Holtman, Stavast / Smith / Meinds, de Boer, Vegter / Mulder, Meijer, en de Boer.

29859 **De Groningse familie Polak en verwante families sinds hun verhuizing naar het tolerante Nederland van de zeventiende en achttiende eeuw,** door Bettine C.P. Polak, 2015; 139 pag. De eerste gegevens over de Groningse familie Polak stammen uit 1751: op 5 juli van dat jaar trouwt Abraham Nathan Polak van Stapelmoor in Wildervank met Maria Levy. De aanverwante families zijn: Elzas, Lobstein. Lopes Suasso, van Nierop, Norden, Oppenheim, Roeper, Lek, van Praag, Roos, Tabakspinder en Salvador.

29841 **Voorouders van: Adriana Justina Wichers [1787-1871],** door M.Th.K. de Vries, eigen uitgave, 2016; 8 pag.

Adriana Justina Wichers, geb./ged. Wildervank 19-4 / 1-5-1787, overl. Oudshoorn 31-12-1871, dr. van Johan Wichers en Geertruida Catharina van Ravesteijn; beknopte kwartierstaat met eigen nummering.

Van dezelfde auteur ook onder nr. 29892 **Nakomelingen van Richard Delhaas.** Betreft Richard Delhaas en Susanna Maria Welter, die rond 1710 woonden te Eupen (nu België); en onder nr. 29893 **Nakomelingen van Thomas Joha.** Betreft Thomas Joha, geb. Eupen (nu België) 1667. Enkele (achter)kleinkinderen te Friesland en

Groningen, o.a. Leonard Pieters Delhaas.

In de nummers 29996 t/m 30001 een serie korte (15 tot 20 pagina's tellende) uitdraaien op A4 van de hand van G.J. Staal, resp. getiteld (29996) Geslachtslijst Groeneveld, (29997) Stamboom Smook, (29998) Genealogie Tholen, (29999) Toelichting op de kwartierstaat van Maarten en Steven Staal : Genealogie (afstammelingen) van Roelof Phaff in schema, Genealogie van Roelof Phaff in tekst, (30000) Geslachtslijst Smook tot Groeneveld, Tholen, Koops, Wadman, vanaf ca. 1580, (30001) Afstammingslijst Pitlo tot Staal vanaf circa 1670: genealogie Pitlo.

30117 Die jüdische Gemeinde Jemgum 1604-1940: Zusammenleben im Emsflecken, door Gerhard Kronsweide; uitgave van Upstalsboom-Gesellschaft, 2016; 90 pag. Hierin vanaf pag. 62 alfabetisch overzicht van de "Jüdische Einwohner in Jemgum", en vanaf pag. 79 korte "Genealogische Übersichten" van Joodse families, die te Jemgum gewoond hebben, zoals Meyer, Salomons, Cohen, Mindus, Pinto, Grünberg, Bargeboer, Polak, Levi(n), Gans, Hesse, Gerson.

30072 From Groningen to Ogden. Vol. 1 : The story of Jacob and Geessien Boekweg Kap, door Jedd K. Parkinson, eigen uitgave 2016; 424 pag. Jacob Kap (Hellum 1857) trouwde 9-8-1884 te Slochteren met Geessien Boekweg (Nieuw-Scheemda 1865). Zij emigreerden in 1907 naar Ogden in de staat Utah. Rijk geïllustreerd met vele familiefoto's en familieverhalen.

Aanvullingen, verbeteringen, etc.

Van Henk Lensen (henklensen@zeelandnet.nl) ontvingen wij een aanvulling op een artikel van Antonia Veldhuis uit 2001.

Op pagina 27 van *HuppelDePup* 2001 staat onder het onderdeel "Gezinsstaat van Johannes Antoni Keun" onder nr. 8 o.a. vermeld:

"Margaretha Keun, geb. Nieuwe Pekela 15 oktober 1847, overl. Gorichem 21 dec. 1883; tr. Harlingen 14 oktober 1869 Rintje Kuiper, hulponderwijzer (1869), geb. Harlingen 20 april 1847, overl. na 1883, z.v. Klaas Rintjes Kuiper (pachter) en Antje Tjomsma."

Uit bijgevoegde overlijdensadvertentie uit de *Nieuwe Gorinchemsche Courant* van 4-9-1929 blijkt dat Rintje Klaas Kuipers op 1 september 1929 overleden is.

Bestuur van de afdeling Groningen

Voorzitter		voorzitter@groningen.ngv.nl
G. Zuidema	Zilverlaan 30, 9743 RK Groningen	050-5776363
Penningmeester en vice-voorzitter		penningmeester@groningen.ngv.nl
H. Boels	Stadsweg 47, 9791 KA Ten Boer	050-3023207
Secretaris		secretaris@groningen.ngv.nl
H.J. Timmer	Coronastraat 14, 9742 EG Groningen	050-5711142
Bestuurslid	functie vacant	
Redactie GroninGEN		redactie@groningen.ngv.nl
A.E. Buurma	Burg. Cleveringalaan 9, 9801 EN Zuidhorn	06-19783552
H.J.E. Hartog	Snelliusstraat 28, 9727 JN Groningen	050-5253333
T.K.J. Wagenaar	Spiegelstraat 103, 9721 JT Groningen	050-5266701
J.A.P. Waterborg	Vijverweide 13, 9791 EA Ten Boer	050-2303440
Knipseldienst		knipseldienst@groningen.ngv.nl
M. Becker-Jager	Frankrijklaan 49, 9501 RN Stadskanaal	0599-614257
Webmaster		webmaster@groningen.ngv.nl
D. Uuldriks	Velthoek 24, 9642 RB Veendam	0598-633833

Website NGV afdeling Groningen: www.ngv.nl/wwwGRN/

Inhoud GroninGEN

mei 2016, jaargang 23, nr. 2

Voorwoord	33
Agenda	33
Bestuur en Beleid	34
Genealogisch voorstellen	35
Naamslijsten XLII: Onvermogende schatgeveren van Siddeburen, 1740	36
Aanverwanten van den Lopster familie Glas (vervolg 2)	38
Waan (Siddeburen)	43
Jacob Harms Hutting, een voorzanger en schoolmeester te Ezinge en Garnwerd	46
Van Palland naar Sillje, en verder	51
Allemaal@digit@48. Digitale criminelen thuis zoeken	54
Toevalsvondsten uit DTB Haarlem	58
Boekenrubriek	60
Nieuws van de archieven	62
Aanvullingen, verbeteringen etc.	63
Colofon	64